

୩

ବିନିମୟ

କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ସଦସ୍ୟତା

ବ୍ୟାକ୍‌ରୂପର ଶ୍ରେଷ୍ଠମନ୍ତ୍ର

ବିନିମୟ

କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ସଦସ୍ୟତା

କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର
ନିର୍ଦ୍ଦେଶନମଣଳୀମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଶିକ୍ଷଣ ପେଟିକା

ବିନିମୟ

କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ସଦସ୍ୟତା

ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ – ଫେବୃଆରୀ ୨୦୨୧

ମୂଲ୍ୟ – ୧୦୦ ଟଙ୍କା ମାତ୍ର

ପୁନଃ ପ୍ରକାଶନର ଅଧିକା ସଂରକ୍ଷିତ । ଏହି ପୁସ୍ତିକା ଏପିମାସର ଅନୁମତିରେ ଏପିମାସ ଓ ଡି.ଜି.ଆର.ଡି.ର ଲୋଗ ଥାଇ ପୁନଃ ପ୍ରକାଶନ ହୋଇପାରିବ ।

ଏହି ବହି ପାଇଁ, ଆପଣ ଏପିମାସ ଅର୍ପିଷକୁ ଫୋନ୍ କିମ୍ବା ଇ-ମେଲ୍ ପଠାଇ ଯୋଗାଯୋଗ କରିପାରିବେ ।

ଅନୁବାଦ

ସି ଡିଆଇ ଏସ ଡି

ଇ-୧, ଇନଷ୍ଟିଚ୍ଯୁନିଟ୍ ପାଇଁ, ଏରିଆ, ଗାନ୍ଧାଧର ମେହେର ମାର୍ଗ
ପୋଷ୍ଟ - ଆର.ଆର.ଏଲ., ଭୁବନେଶ୍ୱର - ୭୫୧୦୧୩ ଓଡ଼ିଶା
ଫୋନ୍ - ୦୬୭୪ ୨୩୦୦୯୮୩, ୨୩୦୧୭୭୪
ଇ-ମେଲ୍ ଆଇଡି - cysd@cysd.org / info@cysd.org
ଓଡ଼ିଆଲ୍ ପେଟ୍ରିଟ୍ - www.cysd.org

ପ୍ରକାଶକ:

ମହିଳା ଅଭିଭୂତି ସୋସାଇଟି (ଏପିମାସ)

ପ୍ଲଟ ନଂ - ୧୧ ଏବଂ ୧୨, ହୁଡ଼ା କଲୋନି, ଚନ୍ଦ୍ରମା ନଗର, ମନିକୋଣ୍ଟା,
ହାଇଦ୍ରାବାଦ - ୫୦୦୦୮୯, ତେଲିଙ୍ଗାନା, ଭାରତ
ଅପିମାସ ଫୋନ୍ - ୦୮୪୧୩-୪୦୩୧୧୮୮/୦୮୪୧୩-୪୦୩୧୨୦
ଇ-ମେଲ୍ ଆଇଡି - info@apmas.org
ଓଡ଼ିଆଲ୍ ପେଟ୍ରିଟ୍ - www.apmas.org

କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଲୀ ପାଇଁ ଆମ୍ବା-ଶିକ୍ଷଣ ପେଟିକା କାହିଁକି ?

ଯଦିଓ ଭାରତୀୟ ଚାଷୀ ବା କୃଷକମାନେ ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ଆହାନର ସମ୍ବନ୍ଧାନ ହେଉଛନ୍ତି, ତଥାପି ବିଶ୍ଵତ ଦଶମିରେ “କୃଷି” ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଲାଭ କରିଛି । ପଳିସି ପ୍ରସ୍ତୁତକାରୀ ଏବଂ କ୍ଷେତ୍ରରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୃଷକମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ବୂଧନ ଯଥା; ଚାଷୀ/କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନଗୁଡ଼ିକ (FPO) କୃଷକମାନଙ୍କ ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ସର୍ବଧୂକ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରୂପେ ଗଡ଼ି ଉଠିଛି । ଆସନ୍ତା ୫ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଭାରତ ବର୍ଷରେ ଚାଷୀମାନଙ୍କର ଆୟ ଦିଗ୍ବୁଣିତ କରିବାପାଇଁ କୃଷକମାନଙ୍କର ଉପାଦକ ସଂଗଠନ ବିଚାର ଅଧାଳତର ବିନା ସାହାଯ୍ୟରେ ଏକ ରଣନୀତି । ଭାରତବର୍ଷରେ ୫୦୦୦ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନଗୁଡ଼ିକ ବିଭିନ୍ନ ଅନୁଷ୍ଠାନ ମାଧ୍ୟମରେ ଗଠନ କରାଯାଇ ସୁଦୃଢ଼ କରାଯାଉଥାରୁ ଏବଂ ଆହୁରି ଅନେକ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନ ଗଠନ କରାଯାଉଥାରୁ । ତେଲୁଗୁ ଭାଷା ବାସୀ ରାଜ୍ୟ ଯଥା; ଆଶ୍ରମପ୍ରଦେଶ ଏବଂ ତେଲେଙ୍ଗାନାରେ ୭୦୦ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନ ଅଛି । କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନ ଗଡ଼ିବା ଆନ୍ଦୋଳନ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜନ୍ମହୋଇ ବଢ଼ୁଥିବା ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଅଛି ଯାହା ସହିତ ସେଗୁଡ଼ିକର ବୋର୍ଡରେ ଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଲୀ ସେମାନଙ୍କର ପୃଷ୍ଠପୋଷକ ମାନଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଛନ୍ତି । ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଲକ୍ଷ୍ୟ, ବ୍ୟବସାୟିକ ଚିନ୍ତାଧାରା, ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଏବଂ ଦକ୍ଷତା ସାମିତି ଅଟେ କାରଣ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଖୁବ୍ କମ୍ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି ।

ଏକ ବଳିଷ୍ଠ, ନିଷାବାନ୍ ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ତାଲିମପ୍ରାପ୍ତ ମୁଖ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଅଧ୍ୟକ୍ଷାରୀ ପାଇବା କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନ ପାଇଁ ଏକ ଆହାନ ହୋଇଛି । କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନ ଅନ୍ୟ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଆହାନର ସମ୍ବନ୍ଧାନ ହେଉଛି ଯଥା; ଉତ୍ତମ ସୁଶାସନ, ବ୍ୟବସାୟ ପରିଚାଳନା, ସଫଳ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଅର୍ଥ ଓ ବଜାର ସହିତ ସରକାରୀ ଯୋଜନା ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିବା । କୃଷିଜାତ ଦ୍ୱାରା ମୂଲ୍ୟ ଶୃଙ୍ଖଳ ବିକାଶକୁ ଉତ୍ତମରୂପେ ପ୍ରଭାବିତ କରିବା, କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନ ପାଇଁ ଏକ ଦୂରୁହ ବ୍ୟାପାର ଅଟେ । ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଲୀମାନଙ୍କର ଦକ୍ଷତା ଓ ସାମର୍ଥ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ହେଉଛି ମୌଳିକ ଏବଂ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନ ସଫଳତା ଏବଂ ସେମାନେ ବ୍ୟବସାୟିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ରୂପେ ଗଡ଼ି ଉଠିବା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି ସହିତ ସେମାନଙ୍କ ସତ୍ୟ ଚାଷୀମାନଙ୍କୁ ଆକଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ସେବା ଯୋଗାଇ ଚାଷରୁ ଲାଭାଂଶ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ ସାଧନ ପୂର୍ବରୁ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଭାବରେ ଆବଶ୍ୟକ ହୁଏ । ଲଗାତର ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଏବଂ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଲୀ, କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନ ବିକାଶ କେନ୍ତେ ଜରିଆରେ ପ୍ରାଥମିକତା ଅଟେ ଯାହାକି ଆମ୍ବେ ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନ ଗଠନ ଓ ଅନ୍ୟ ମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ଗଠିତ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନଗୁଡ଼ିକୁ ପଥପ୍ରଦର୍ଶନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସଂଶୀଳ ଅଛୁ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ କୃଷିଜାତ ଦ୍ୱାରା ମୂଲ୍ୟ ଶୃଙ୍ଖଳ ବିକାଶ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ଗୁଡ଼ିକରେ ସଂଶୀଳ ହେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା ଜାରି ରଖିଛୁ । ପୂର୍ବରୁ ଥିବା କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନ ପାଇଁ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପେଟିକା ଓ ପ୍ରଶିକ୍ଷକଙ୍କପାଇଁ ସମୀକ୍ଷା କଲାବେଳେ, ଆମ୍ବେ ଉପାଦକ ସଂଗଠନର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଲୀ ନିମନ୍ତେ ଗୁଣାମ୍ବକ, ପ୍ରଯୋଗାମ୍ବକ ଏବଂ ବ୍ୟବହାର ଉପଯୋଗୀ ବା ବ୍ୟବହାରକାରୀଙ୍କ ସାଥୀ ଆମ୍ବଶିକ୍ଷଣ ପେଟିକା ପାଇଲୁ ନାହିଁ । ଆମ୍ବର ସ୍ଵୟଂ ସହାୟକ ସଂଗଠନ ପାଇଁ ନିଜର ପରିଚାଳନା ଉପରେ ବହୁତ ଦିନର ଅଭିଜ୍ଞତାକୁ ଭିତ୍ତିକରି ଆମ୍ବଶିକ୍ଷଣ ପେଟିକା ପ୍ରସ୍ତୁତି ଏବଂ ୧୮ ବର୍ଷର ସଂଗଠନ ସୁଦୃଢ଼ କରି ବା ତାଲିମର ଅନୁଭୂତିକୁ ପାଥେୟ କରି ଶ୍ରୀ ମଧୁମୂର୍ତ୍ତି ଏବଂ ଶ୍ରୀମାତୀ ରମାକଣ୍ଠୀଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ଏପିମାସର ଚିମ ଏବଂ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ସମ୍ବନ୍ଧ ଅନୁଷ୍ଠାନ, ସହଭାଗୀ ବେସରକାରୀ

ଏବଂ ଶ୍ରୀମତୀ ରମାଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ନେତୃତ୍ବରେ ଏପିମାସର ଚିମ୍ ଏକ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ସମ୍ବଲ ଅନୁଷ୍ଠାନ, ସହଭାଗୀ ବେସରକାରୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ, ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନର ଆବଶ୍ୟକତା ଏବଂ ଗୁରୁତ୍ୱ, ଅନୁଷ୍ଠାନର ଜାଆ, ସଦସ୍ୟତା, ନେତୃତ୍ବ ଏବଂ ସ୍ଵଗାସନ, ପରିଚାଳନା, ପଞ୍ଜିକରଣ ଏବଂ ଆଇନ୍‌ଭିତ୍ତିକ ନିୟମ ପାଳନ, ବ୍ୟବସାୟିକ ଯୋଜନା, ଉପାଦନ ବୃଦ୍ଧି, ସାମ୍ପୁର୍ଣ୍ଣ ବଜାର (ସାଧନ ପ୍ରବେଶ ଓ ଫଳାଫଳ ପ୍ରାସ୍ତୁତ), କୃଷିଭିତ୍ତିକ ସେବା କେନ୍ଦ୍ର ପରିଚାଳନା, ଆର୍ଥିକ ଏବଂ ହିସାବ କିତାବର ପରିଚାଳନା ସମ୍ବନ୍ଧିତ ବିଷୟବସ୍ତୁ ଥାଇ କୁମାନ୍ୟରେ ୧ ୨ ଟି ସହଜ ଓ ବ୍ୟବହାର-ଯୋଗ୍ୟ ଆମ୍ବ-ଶିକ୍ଷଣ ପେଟିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଛନ୍ତି ।

ଯେହେତୁ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନ ଏକ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ସ୍ଵୟଂଚାଲିତ ଚିରସ୍ଥାୟୀ ବ୍ୟବସାୟିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ, ତେଣୁ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଳୀ ଏବଂ କର୍ମକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ପାଇଁ ସବୁବେଳେ ଦକ୍ଷତା ବିକାଶର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଏହାର ମୁଖ୍ୟ କାରଣ ହେଲା ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଳୀ ଓ କର୍ମକର୍ତ୍ତା କିଛି ବର୍ଷ ଅନ୍ତରରେ ନିର୍ବାଚନର ସମ୍ବୁଦ୍ଧାନ ହୁଅଛି । ଆସେ ନିର୍ଣ୍ଣିତ ଯେ, ଏହି ସହଜ ବ୍ୟବହାର ଯୋଗ୍ୟ, ଆମ୍ବ-ଶିକ୍ଷଣ ପେଟିକା କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସେବା ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର ଉପଯୋଗୀ ହୋଇପାରିବ । କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନ ପୃଷ୍ଠପୋଷକମାନେ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଳୀଙ୍କୁ ଏହି ଆମ୍ବ-ଶିକ୍ଷଣ ପେଟିକାରୁ ଶିକ୍ଷାପ୍ରାସ୍ତୁ କରିବା ପାଇଁ ସହାୟତା କରିପାରିବେ । କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନ ପୃଷ୍ଠପୋଷକ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷ ଏହି କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଳୀଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆମ୍ବ-ଅଧ୍ୟନ ପେଟିକାକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ଫଳପ୍ରଦ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ କରିବା ସହିତ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନକୁ ଏକ ସ୍ଵୟଂ-ପରିଚାଲିତ ଏବଂ ସୁଦୃଢ଼ ବ୍ୟବସାୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରି ଗଢ଼ି ତୋଳିପାରିବେ । ଏପିମାସ ଏହି ଆମ୍ବ-ଅଧ୍ୟନ ପେଟିକାକୁ ତେଲୁଗୁ, ଝଙ୍ଗରାଜୀ ଓ ଓଡ଼ିଆରେ ପ୍ରକାଶ କରିବାର ଦାୟିତ୍ୱ ନେଇଛି, ଯାହା ଚାହିଦା ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟବେଶିତ । ଏହି ପେଟିକା ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ଅନ୍ୟ ଭାରତୀୟ ଭାଷାରେ ସମ୍ବଲ ଅନୁଷ୍ଠାନ, ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଓ ନାବାର୍ତ୍ତ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିବ । ଏପିମାସ ଏହି ପ୍ରତ୍ୟେକିକୁ ନିର୍ଣ୍ଣିତ ରୂପେ ସହଯୋଗ କରିବ । ଆପଣଙ୍କ ମତାନ୍ତ ଅପେକ୍ଷାରେ !

ଧାନ୍ୟବାଦ ସହ

ସି.୩୩. ରେଡ଼ି

ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟନିବାହୀ, ଏପିମାସ

କୃତଙ୍ଗତା

ଦେଶର ଶତକତା ୩୦ଭାଗ ଲୋକ କୃଷି କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିଯୋଜିତ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ କୃଷକମାନେ କୃଷିଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟର ପ୍ରକୃତ ମୂଲ୍ୟ ପାଇବା ଆଜି ଦିନରେ ଏକ ଦୁରୁହ୍ର ବ୍ୟାପାର । ଚାଷୀକେନ୍ଦ୍ରିକ କୃଷିକୁ ସୁଚାରୁରୂପେ ଆପଣା ଯାଇପାରିନାହିଁ । ଚାଷଜନିତ ବହୁମୁଖୀ ସମସ୍ୟା ଯୋଗୁ ଚାଷପ୍ରତି ଚାଷୀର ଆଗ୍ରହ କମିବାରେ ଲାଗିଛି । ଖୁସିର ଖବର କୃଷକମାନଙ୍କ ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଏବେ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନମାନ ଗତିତୁଳ୍ଳି । କୃଷିଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟର ବିକ୍ରିବତାକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବା କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ମୌଳିକ ଦ୍ୟାମିତ୍ତ ଅଟେ ।

କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ଏକ ଗଣତାନ୍ତିକ ସ୍ଵୟଂଚାଲିତ ବ୍ୟବସାୟିକ ସଙ୍ଗଠନ । ଏହି ସଙ୍ଗଠନର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଳୀ ଏବଂ କର୍ମକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ପାଇଁ ସର୍ବଦା ଦକ୍ଷତା ବିକାଶର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଏହି ଗତି ଆମ୍ବାଶିକଣ ପେଟିକା କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା ଓ ସେମାନଙ୍କର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସେବା ଯୋଗାଇ ଦେବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ଏହି ଆମ୍ବାଶିକଣ ପେଟିକାକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ଫଳପ୍ରଦ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ ସହିତ ଏହା କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନମୁକ୍ତିକୁ ସ୍ଵୟଂଚାଲିତ ଏବଂ ଦୃଢ଼ ବ୍ୟବସାୟିକ ସଙ୍ଗଠନ ଭାବେ ଗତି ତୋଳିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ବୋଲି ଆମର ଆଶା ।

ଏପିମାସ୍ (APMAS)ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଗତି ଶିକ୍ଷଣ ପେଟିକାକୁ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ଅନୁବାଦ କରିବା ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରିଥିବାରୁ ଆମ୍ବେ ସଙ୍ଗଠନକୁ କୃତଙ୍ଗତା ଜ୍ଞାପନ କରୁଥିଲୁ । ଏଥରେ ଶ୍ରୀମତୀ ଭାରତୀ ମହାପାତ୍ରଙ୍କୁ ଅନୁବାଦ ପାଇଁ ଏବଂ ଶ୍ରୀ ନଗେନ୍ଦ୍ର ଆଚାର୍ଯ୍ୟଙ୍କୁ ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ଧନ୍ୟବାଦ ଜଣାଉଛୁ । ଆଶା, ଏହି ଆମ୍ବାଶିକଣ ପେଟିକାଗୁଡ଼ିକ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ପାଇଁ ନିର୍ମିତରୂପେ ଉପାଦେୟ ହେବ ।

ଜଗଦାନ୍ୟ
ମାର୍ଗଦର୍ଶକ

ସୂଚୀପତ୍ର

ଶିକ୍ଷଣ ପେଟିକା ବିଷୟରେ	୦୭
କଠିନ ଶବ୍ଦ (ଆକ୍ରମିତି).....	୦୯
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ମୂଲ୍ୟାଯନ	୧୨
୧. କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗୀନ ପାଇଁ ସଦସ୍ୟତାର ଆବଶ୍ୟକତା	୧୩
୨. ସତ୍ୟମାନଙ୍କର ମାଲିକାନା ଓ ନିୟମଣି	୧୮
୩. ସଦସ୍ୟତାର ମୁଖ୍ୟ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ	୨୪
୪. କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗୀନରେ ସଦସ୍ୟତା- କେଉଁମାନେ ? କିପରି ?	୩୨
୫. ପୁଞ୍ଜୀ ଅନୁଦାନ - ସଦସ୍ୟତା ହିଁ ମାଲିକାନା	୩୮
ସଂଲଗ୍ନ - ୧ ଏମ୍ବେଷିଏସ୍ ଆଇନ, ୧ ୯ ୯୮ ସଦସ୍ୟତା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଓ ପ୍ରାବଧାନ	୪୩
ସଂଲଗ୍ନ- ୨ କମ୍ପାନୀ ଆଇନ, ୨୦ ୧୩ ଅନୁଯାୟୀ ସତ୍ୟପଦ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବା ପ୍ରାବଧାନ	୪୪
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଶେଷ ମୂଲ୍ୟାଯନ	୪୭

ଶିକ୍ଷଣ ପେଟିକା ବିଷୟରେ

ବୋର୍ଡର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଲୀଙ୍କ ପାଇଁ ଶିକ୍ଷଣ ପେଟିକା

୧. ଜାଗୁତି - କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନର ପରିଚୟ ଏବଂ ପ୍ରାସତ୍ତିକତା
୨. ପରିକଳ୍ପନା - କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନର ଗଠନ ଭାଷା ଏବଂ ରୂପରେଖା
୩. ବିନିମୟ - କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନର ସଦସ୍ୟତା
୪. ପ୍ରେରଣା - କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନ ସଂଗ୍ରହାସନ
୫. ସମର୍ଥନ - କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନର ପରିଚାଳନା
୬. ସୁଧର୍ମ - କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନର ଆଇନଭିତ୍ତିକ ନିୟମ ପାଳନ
୭. ବ୍ୟବସାୟ ଯୋଜନା
୮. ହିସାବ କିତାବ ଏବଂ ଅର୍ଥ
୯. ଅମଳ ପରର, ଯୋଗାଣ ଶୃଞ୍ଜଳି (ଚେନ) ପରିଚାଳନା
୧୦. କିଣାବିକା କରିବା
୧୧. କୃଷି ଉପାଦକତା ବୃଦ୍ଧିପାଇଁ ସେବା
୧୨. ନେତୃତ୍ବ

କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ସଦସ୍ୟତା ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ବୋର୍ଡର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଲୀଙ୍କ ପାଇଁ ଡ୍ରଟାଯ ଆମ୍ବ-ଶିକ୍ଷଣ ପେଟିକା। ଯେହେତୁ ସଦସ୍ୟମାନେ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ମାଲିକ ଅଚ୍ଛି ଏବଂ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସେବା ପ୍ରଦାନକରିବା, ଏହି ମନ୍ତ୍ର୍ୟମଳରେ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ବ ପ୍ରଦାନ କରିଛି ।

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

ଏହି ଶିକ୍ଷଣ ପେଟିକାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଲା, କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନର ବୋର୍ଡର ଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଲୀ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କର ଆବଶ୍ୟକ ବୁଝାମଣା ସ୍ଵର୍ଗ କରାଇବା ଏବଂ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଦେବା ଯାହା ଫଳରେ ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଭୂମିକା ଫଳପ୍ରଦ ଭାବେ କରିପାରିବେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନର ନେତୃତ୍ବ ନେଇ ତାକୁ ସୁଧୃତି କରାଇ ସେମାନଙ୍କ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଉପକୃତ କରାଇପାରିବେ ।

କେଉଁମାନଙ୍କ ପାଇଁ

ଏହି ଶିକ୍ଷଣ ପେଟିକା କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ବୋର୍ଡର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଲୀର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ବୋର୍ଡର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଲୀ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କର ଅନ୍ତର୍ଭାବରେ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ପରିଚାଳନା କରିଥିବାର ୧ ବର୍ଷର ଅନୁଭୂତି ଥିବ ।

ଶିକ୍ଷଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

ଏହି କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ସଦସ୍ୟତା ଉପରେ ଆଧାରିତ ଶିକ୍ଷଣ ପେଟିକାର ନିମ୍ନରେ ଶିକ୍ଷଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଦିଆଗଲା ।

- କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ପାଇଁ ସଦସ୍ୟତାର ଆବଶ୍ୟକତାର ଗୁରୁତ୍ବକୁ ବୁଝିବା ସହ ସେମାନଙ୍କୁ ସିକ୍ତୁତୀ ଦେବା ଏବଂ ମାଲିକାନା ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବିଷୟରେ ସଚେତନ କରିବା ।
- କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ସଦସ୍ୟତା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ବିଷୟରେ ଜାଣିବେ ।

ତାଆ ଓ ବିଷୟବିଷ୍ଣୁ

ଏହି ପେଟିକା ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଏବଂ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କର ମାଲିକାନା ଏବଂ ନିୟମଶାଖା ବିଷୟରେ ଆରମ୍ଭ କରିଥାଏ । ତାପରେ ଏହା ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କର ବିଭିନ୍ନ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଏବଂ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କର ପୁଞ୍ଜି ବିନିଯୋଗକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ ।

ଏହାକୁ କିପରି ବ୍ୟବହାର କରିବା

ବୋର୍ଡର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଳୀ ସଦସ୍ୟମାନେ ଏହି ଶିକ୍ଷଣ ପେଟିକାକୁ ନିଜେ ନିଜେ ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବେ କିମ୍ବା ବାହାରର ସମ୍ବଲ ବ୍ୟକ୍ତି ବା ବିଶେଷଜ୍ଞର ସହାୟତାରେ ଏହି ପେଟିକାରେ ଥିବା ଶିକ୍ଷଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଶିଖିପାରିବେ । ଏହି ପେଟିକା ସହିତ କେତେକ ସମ୍ପର୍କତ ପୋଷର ଅଛି ଯାହାକୁ କି ବୋର୍ଡର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଳୀ ସଦସ୍ୟମାନେ ଶିକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ସ୍ଥାନରେ ଲଗାଇପାରିବେ ।

ଏହି ଶିକ୍ଷଣ ପେଟିକାରେ ଥିବା ଶିକ୍ଷଣକୁ ଉପଭୋଗ କରି ଶିଖିବା ଆମ୍ବେ ଆଶାକରୁ ଏବଂ ଆପଣ ନିଜର କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନକୁ ଅଧିକ ଫଳପ୍ରଦ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତାରେ ପରିଚାଳନା କିମ୍ବା ସ୍ଵଶାସନ କରନ୍ତୁ ।

କଠିନ ଶଙ୍ଖ (ଆକ୍ରାନ୍ତିମଣ୍ସ)

ଆର୍ଟକିଲସ୍ ଅପ୍ ଆସୋସିଏସନ୍ (Articles of Associations)

- ଆର୍ଟକିଲସ୍ ଅପ୍ ଆସୋସିଏସନ୍** : ଏକ ସମବାୟ ସମିତି/ସମବାୟ ବାଇ-ଲ ଯାହା, ଉତ୍ସାହକ କମ୍ପାନୀ ପାଇଁ ଆର୍ଟକିଲସ୍ ଅପ୍ ଆସୋସିଏସନ୍ ତାହା । ଆର୍ଟକିଲସ୍ ଅପ୍ ଆସୋସିଏସନ୍ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଭାବରେ କମ୍ପାନୀର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ପାଇଁ ନୀତିନିୟମ ଏବଂ କମ୍ପାନୀର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାସଲ ପାଇଁ କ'ଣ ପଢ଼ନ୍ତି ଓ ମାର୍ଗ ଅବଳମ୍ବନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ସେଥିରେ ଉଲ୍ଲେଖିତାଏ ।
- କମ୍ପାନୀର ବୋର୍ଡକୁ ଆର୍ଟକିଲସ୍ ଅପ୍ ଆସୋସିଏସନ୍କୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଏବଂ କମ୍ପାନୀମାନଙ୍କର ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ୍‌ଟାର୍ ତାହାର ସ୍ବୀକୃତି ଲାଭ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏଥିରେ କିଛି ସଂଶୋଧନ କରିବାକୁ ହେଲେ ତାହାକୁ ସାଧାରଣ ପରିଷଦ ବୈଠକରେ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଏବଂ ପୁନର୍ବାର କମ୍ପାନୀମାନଙ୍କର ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ୍‌ଟାର୍ ସ୍ବୀକୃତି ଲାଭ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।**
- ସକ୍ରିୟ ସଭ୍ୟ:** : ଅଧ୍ୟନିୟମ/ଉପବିଧୂର ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ସଦସ୍ୟ ଯିଏ କି କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗଠନଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ସମସ୍ତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ମାନଦଣ୍ଡରୁ ପୂରଣ କରୁଥିବ ।
- ବୋର୍ଡର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଲୀ:** : ବୋର୍ଡ ହେଉଛି କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଂଗଠନର ପରିଚାଳନା ପରିଷଦ ଦ୍ୱାରା ନୀତି ପ୍ରରାୟ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ଏହା ସୁନ୍ଦର କରାଏ ଯେ, କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଂଗଠନ ଏହାର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଇଁ କାମ କରେ । କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଂଗଠନ ବୋର୍ଡ, ସାଧାରଣ ପରିଷଦ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ବାଚିତ ପ୍ରତିନିଧି ଯଥା; କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଂଗଠନ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗଠିତ ହୋଇଥାଏ ।
- “ବାଇ-ଲ”** : “ଉପବିଧୂ” ହେଉଛି, ସମବାୟ ସମିତିକୁ ପରିଚାଳନା କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା । ପ୍ରତ୍ୟେକ ସମବାୟ ସମିତି ସେମାନଙ୍କର ନିଜର “ଉପବିଧୂ” ଅଛି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟ ସେହି “ଉପବିଧୂ” ଭିତରେ ହିଁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥାଏ । ବୋର୍ଡ ଏହି “ଉପବିଧୂ”କୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାଏ ଏବଂ ତାହା ସମବାୟ ସମିତିର ନିବନ୍ଧନଙ୍କଙ୍କଦ୍ୱାରା ସ୍ବୀକୃତି ଲାଭ କରିବା ଉଚିତ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଏହି “ଉପବିଧୂ”ରେ କିଛି ସଂଶୋଧନ କରାଗଲେ, ତାହା କେବଳ ସାଧାରଣ ପରିଷଦ ଦ୍ୱାରା ହିଁ ସଂଶୋଧନ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ତାହା ସମବାୟସମୂହ ନିବନ୍ଧନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହିଁ ସ୍ବୀକୃତି ଲାଭ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ସମବାୟ ସମିତି** : ଏକ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଂଗଠନ ଯାହାକି (ଯଥା; ଓଡ଼ିଶାରେ ଥିବା କୋଅପରେଟିଭ ଯୋଗାଇଟି ଆକ୍ରମ, ୧୯୭୯) ଅନୁବନ୍ଧିତ ହୋଇଛି, ତାହା ଏକ ସମବାୟ ସମିତି ବୋଲି ଆମ୍ବେ କହିବା ।

**ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅଧ୍ୟକାରୀ /
ପରିଚାଳକ / ସାଧାରଣ ପରିଚାଳକ** : ପ୍ରତ୍ୟେକ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନ ଜଣେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମୟ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅଧ୍ୟକାରୀ (CEO) କିମ୍ବା ଯେ କୌଣସି ପଦବୀରେ ଯେପରିକି ପରିଚାଳକ (Manager), ସାଧାରଣ ପରିଚାଳକ (General Manager) ଜଡ଼୍ୟାଦି ବୋଲି କହିପାରିବା, ସେଉଳି ଜଣେ ଆବଶ୍ୟକ କରିବେ । ବୋର୍ଡର ନିଯମନରେ, ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ତତ୍ତ୍ଵବ୍ୟାପରେ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅଧ୍ୟକାରୀ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନର କାର୍ଯ୍ୟକୁମକୁ ପରିଚାଳନା କରିବେ ଏବଂ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାୟୀ ରହିବେ ।

ଡିଭିଡେଣ୍ଟ୍:

: ଏହା ହେଉଛି କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ରୋଜଗାରର ଏକ ଅଂଶରୁ ପୁରସ୍କାର ବଣ୍ଣନ ଏବଂ ଏହା ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଏ ।

କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନ :

: ଏକ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନ (FPO) ହେଉଛି ପଞ୍ଜିକୃତ ସ୍ଥାକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଯାହା କୃଷକ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଯମିତ ହୋଇଥାଏ ଓ ସେମାନେ ଏହାର ସଭ୍ୟାଧିକାରୀ ଅଟେ । ତାଣୀ ଉପାଦକ ସଂଗଠନର ମୂଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଲା ଏହାର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା ସେବା ଯୋଗାଇ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କର ସାଧାରଣ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ପୂରଣ କରୁଥିବ । କୃଷି ଏବଂ ଆନୁସାଙ୍ଗିକ ବିଷୟଭିତ୍ତିକ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକୁମରେ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନଗୁଡ଼ିକ ସଂଶୀଳ ରୁହନ୍ତି । କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନଗୁଡ଼ିକ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ସଂଗଠନ ହୋଇଥିବାରୁ, ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଅର୍ପିଷ/ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଭିତ୍ତିଭୂମି, କର୍ମଚାରୀ, ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆଇ ବୋର୍ଡର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଳାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହୋଇଥାଏ ।

ଅନ୍ତିମ ସାଧାରଣ ବୈଠକ:

: ବାର୍ଷିକ ସାଧାରଣ ପରିଷଦ ବୈଠକ ବ୍ୟତୀତ ସାଧାରଣ ପରିଷଦର ଏହା ଏକ ଅନ୍ତିମ ବୈଠକ । ବାର୍ଷିକ ସାଧାରଣ ପରିଷଦ ବୈଠକରେ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ଯେ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ/ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇ ନିଷ୍ଠା ନେଇ ରାଜିନାମା କରାଯାଇଥାଏ ।

ସାଧାରଣ ପରିଷଦ:

: କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ସମସ୍ତ ସଭ୍ୟ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ସାଧାରଣ ପରିଷଦର ସଭ୍ୟ ଅଟେ । ସାଧାରଣ ପରିଷଦ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ସର୍ବୋତ୍ତମା କର୍ତ୍ତ୍ଵପକ୍ଷ ଅଟେ ।

ସାଧାରଣ ପରିଷଦ ବୈଠକ:

: କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ସଙ୍ଗଠନର ଏହା ଏକ ସାଧାରଣ ବୈଠକ ।

ସଭ୍ୟ କୌଣସି:

: ସଭ୍ୟ କୌଣସିକତା ହେଲା ଗୋଟିଏ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ସେବା ସବୁ ତାହାର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଇଁ କେତେ ପ୍ରସଂଗିକ ବା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ, ତାହା ହେଉଛି ଯଦି କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ସେବା ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରସଂଗିକ ଓ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକତା ସହ ମେଲ ଖାଉଛି, ତାହେଲେ ସଭ୍ୟମାନେ ଅନୁଭବ କରନ୍ତି ଯେ ତାଙ୍କର କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ବହୁତ ଭଲ ।

ସଦସ୍ୟ

: “ସଦସ୍ୟ” ଅର୍ଥ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି କିମ୍ବା ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ଯାହାକୁ କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନରେ ସତ୍ୟ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି । ଏବଂ ସତ୍ୟ ରହିବା ପାଇଁ ଯାହାର ଯୋଗ୍ୟତା ଅଛି । କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନରେ, ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରୁ କେବଳ ଯୋଗ୍ୟ ବା ଉତ୍ସାଦକ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନେ ତାଙ୍କର ଉପରିଧି ଅନୁଯାଇ ସତ୍ୟ ହୋଇପାରିବେ ।

ସତ୍ୟ ପୃଷ୍ଠାପନୀକତା

: ସତ୍ୟ ପୃଷ୍ଠାପନୀକତା କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଉଥିବା ସେବା ସମୂହ ଏହାର ବ୍ୟବସାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରି ବ୍ୟବହାର କରିଥାଏ ।

ଉତ୍ସାଦକ କମ୍ପାନୀ

: କୌଣସି ସତ୍ୟ କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନକୁ ତାଙ୍କର ଦ୍ୱାରା ବିକ୍ଲୟକରି ପାଇବାକୁ ଥିବା ଦେଯରୁ କିଛି ଅଂଶ ଦେବା ସ୍ଥାନିତି ରଖୁଥାନ୍ତି ଓ ଅର୍ଥପ୍ରଦାନ କରିଥାନ୍ତି ।

**ଉତ୍ସାଦକ କମ୍ପାନୀ
(Producer Company)**

: ଏକ କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଂଗଠନ ଯାହାକି, କମ୍ପାନୀ ଆଇନ (Companies Act) ୨୦୧୩ ଅଧ୍ୟନରେ ପଞ୍ଜିକୃତ ବା ସ୍ଥାନିତି ଲାଭ କରିଛି, ତାହାକୁ ଆମେ ଏକ ଉତ୍ସାଦକ କମ୍ପାନୀ ବୋଲି କହିଥାଏ । ଉତ୍ସାଦକ କମ୍ପାନୀ ଅର୍ଥ ଏକ ବଢ଼ି ଅର୍ଥ କର୍ପୋରେସ୍ (Body of Corporate) ଯାହାର କି ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସେକ୍ସନ ୫୮୧ (ବି) (Section – 581 (B))ରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ କମ୍ପାନିଜ ଆକ୍ତ (Companies Act) ରେ ଉତ୍ସାଦକ କମ୍ପାନୀ ହିସାବରେ ପଞ୍ଜିକୃତ ହୋଇଥାଏ ।

ପାର୍ଟ୍‌ସିପେଟୋରୀ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ସିଷ୍ଟମ (PGS)

: ପାର୍ଟ୍‌ସିପେଟୋରୀ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ସିଷ୍ଟମ (Participating Guarantee System (PGS)) ହେଉଛି ତୃତୀୟ ପକ୍ଷ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଯାହା କ୍ଷମତା ସମ୍ପର୍କ ସ୍ଥାନିତି ପ୍ରାପ୍ତ ଅନୁଷ୍ଠାନ (କୃଷି ଏବଂ କୃଷକ କଲ୍ୟାଣ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ, ଭାରତ ସରକାର) ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥାଏ । ପାର୍ଟ୍‌ସିପେଟୋରୀ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ସିଷ୍ଟମ (PGS-India) ଗୁଣ୍ଣାମୂଳକମାନର ସୁନିଶ୍ଚିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯାହା ସ୍ଥାନ ବିଶେଷରେ ଉପଯୋଗୀ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ସମସ୍ତ ସଂଶୀଳ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ଅଂଶଗ୍ରହଣକୁ ଗୁଡ଼ୁଡ଼ ଦେଇଥାଏ ।

ଅଂଶଧନ

: କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ସତ୍ୟମାନେ ଅଂଶଧନ ବିନିଯୋଗ କରିବା ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କର ମାଲିକାନା ଥାଏ ।

ଅର୍ଥ ସ୍ଥାନିତି ରଖୁବା

: କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନଦ୍ୱାରା ଯୋଗାଣରେ ଦେବା ସମୟ ଅର୍ଥକୁ ସ୍ଥାନିତି ରଖୁବା ଅର୍ଥ

କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ମୂଲ୍ୟାଯନ

ଏହି ପେଟିକାଟି କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ସଦସ୍ୟତା ଉପରେ ଆଧାରିତ । ନିମ୍ନରେ ବିଷୟ ଅନୁସାରେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ମୌଳିକ ପ୍ରଶ୍ନ ଦିଆଯାଇଛି । ଏହି ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ ଆମେ ନିଜକୁ ପଚାରିବା ଓ ଉତ୍ତର ଖୋଜି ବାହାର କରିବା । ମୌଳିକ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଲା “କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ସଦସ୍ୟତା” ସଂପର୍କରେ ଅଧିକ ଜାଣିବା ସହିତ ବର୍ତ୍ତମାନର ସ୍ଥିତି ଏବଂ ସେ ସଂପର୍କରେ ଆମର ବୁଝାମଣା ପ୍ରଶ୍ନ ମାଧ୍ୟମରେ ଜାଣିବା ।

୧. କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ମାଲିକ କିଏ ?

.....
.....
.....

୨. କେଉଁମାନେ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ସଦସ୍ୟ ହୋଇପାରିବେ ?

.....
.....
.....

୩. କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ଓ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କ’ଣ ସବୁ ବିନିମୟ ହୋଇଥାଏ ?

.....
.....
.....

କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ପାଇଁ ସଦସ୍ୟତାର ଆବଶ୍ୟକତା

ଅଧ୍ୟବେଶନ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ

କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ପାଇଁ ସଦସ୍ୟତାର ଗୁରୁତ୍ବକୁ
ବୁଝିବା ସହ ସେମାନଙ୍କୁ ସ୍ଵୀକୃତି ପ୍ରଦାନ କରିବା ।

ବିଷୟବସ୍ତୁ

୧. ସଭ୍ୟସଭ୍ୟା – ଗୁରୁତ୍ବ

୨. ସଦସ୍ୟ ଓ କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ମଧ୍ୟରେ ବିନିମୟ

ଉପକ୍ରମ

ପୂର୍ବ ପେଟିକାରେ କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ଗଠନ ଏବଂ ରୂପରେଖରେ ସଦସ୍ୟ, ବୋର୍ଡର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଲୀ ଏବଂ କର୍ମଚାରୀ ହେଉଛନ୍ତି ନାଟ୍ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକାରିଣୀ । ସଦସ୍ୟମାନେ ହେଉଛନ୍ତି ଏହି ସଙ୍ଗଠନର ମୂଳଦୁଆ ଏବଂ ବୋର୍ଡ ଏବଂ କର୍ମଚାରୀମାନେ ସେମାନଙ୍କର ମଞ୍ଜଳ ପାଇଁ କାମ କରନ୍ତି ।

ଏହି ପେଟିକାରେ, ଆମେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଦିଶା ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରିଛୁ ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଲା- ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କର ଗୁରୁତ୍ବ, ସେମାନଙ୍କର ମାଲିକାନା ଏବଂ ନିଯନ୍ତ୍ରଣ, ମୁଖ୍ୟ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଯଥା- ଅଧିକ ସଦସ୍ୟତା ପାଇଁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇବା, ସଦସ୍ୟକେନ୍ଦ୍ରିକ, ସଦସ୍ୟ ଓ କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ପ୍ରତିକରିତ ପାଇଁ କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସଂପର୍କ । କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କର ଅଧିକ ଆର୍ଥିକ ଦେଶନେଶର ଗୁରୁତ୍ବ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିବା ।

କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ସଦସ୍ୟ

କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନରେ ବ୍ୟବସାୟ ଆରମ୍ଭ ପୂର୍ବରୁ ଆମେ କେଉଁପ୍ରକାର ବ୍ୟବସାୟ କରିବା, କେଉଁମାନଙ୍କ ପାଇଁ କାମ କରିବା ଓ ଏହାର ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ବିଷୟରେ ଜାଣିବା ନିହାତି ଦରକାର ।

ସଙ୍ଗଠନର ପ୍ରକାର ସବୁବେଳେ ନିର୍ଭର କରେ:

- ବ୍ୟବସାୟ କାହା ମାଲିକାନାରେ ଚାଲୁଛି ?
- କିଏ ବ୍ୟବସାୟକୁ ନିୟମଣଶ କରୁଅଛି ?
- କିଏ ବ୍ୟବସାୟକୁ ବ୍ୟବହାର କରୁଛି ?
- କିଏ ଏଥରେ ଲାଭବାନ୍ ହେଉଛି ?

ସଦସ୍ୟବ୍ୟକ୍ତି

- କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ମାଲିକ
- ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ସେବା ବ୍ୟବହାରକାରୀ
- କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ଦ୍ୱାରା ନିୟମିତ
- ଏଥପାଇଁ କୃଷକ ଉପାଦନ ସଙ୍ଗଠନ ତିଷ୍ଠିଛି

ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ବ୍ୟବସାୟରେ : ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ମାଲିକ, ନିୟମଣଶ, ପରିଚାଳନା କରିଥାଏ ଓ ବ୍ୟବସାୟରୁ ସୁବିଧା ବା ଲାଭ ପାଇଥାଏ । ଅଂଶୀଦାର ବ୍ୟବସାୟ କହିଲେ, ଦୁଇ କିମ୍ବା ଅଧିକ ବ୍ୟକ୍ତି ମାଲିକ, ନିୟମଣଶ, ପରିଚାଳନା କରିଥାନ୍ତି ଓ ଆଇନଗତ ପରିଚୟ ଥାଏ, ବିପରିରେ ଭାଗୀଦାର ହେବା, ବିନିଯୋଗ ଅନୁଯାୟୀ ଲାଭାଂଶ ପାଇବା । ଆମର କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ମଧ୍ୟ ଅଂଶୀଦାରୀ ବ୍ୟବସାୟ କରିଥାଏ ।

(କ) ଆମେ ବହୁ ମାଲିକାନା ସଂପୃକ୍ତ ।

(ଖ) ଆମ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ଚାହିଦା ଅନୁଯାୟୀ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଦ୍ରବ୍ୟ ଓ ସେବା ଯୋଗାଇ ଦେଇଥାଉ ।

(ଗ) ଆମ ସଭ୍ୟମାନେ ବିନିଯୋଗକାରୀ ଓ ସବୁଠାରୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲା;

(ଘ) ସଭ୍ୟମାନେ କେବଳ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ମାଲିକ ନୁହଁନ୍ତି, ସେମାନେ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ଉପଭୋକ୍ତା ।

ଏହା ଅର୍ଥ ଆମ ସଭ୍ୟମାନେ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ମୂଳଦୁଆ ଓ ଆମ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ଯୋଗୁ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ଅଧିକ ଅଛି । ତେଣୁ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ଅର୍ଥନୈତିକ, ସାମାଜିକ ବିକାଶ ପାଇଁ ସଭ୍ୟମାନେ କାମ କରନ୍ତି ।

ଆସ୍ତେମାନେ ମାଲିକ, ଆସ୍ତେମାନେ ବ୍ୟବହାରକାରୀ, ଆସ୍ତେମାନେ ନିୟମଣଶକାରୀ, ଲାଭ କ୍ଷତି ଆମର

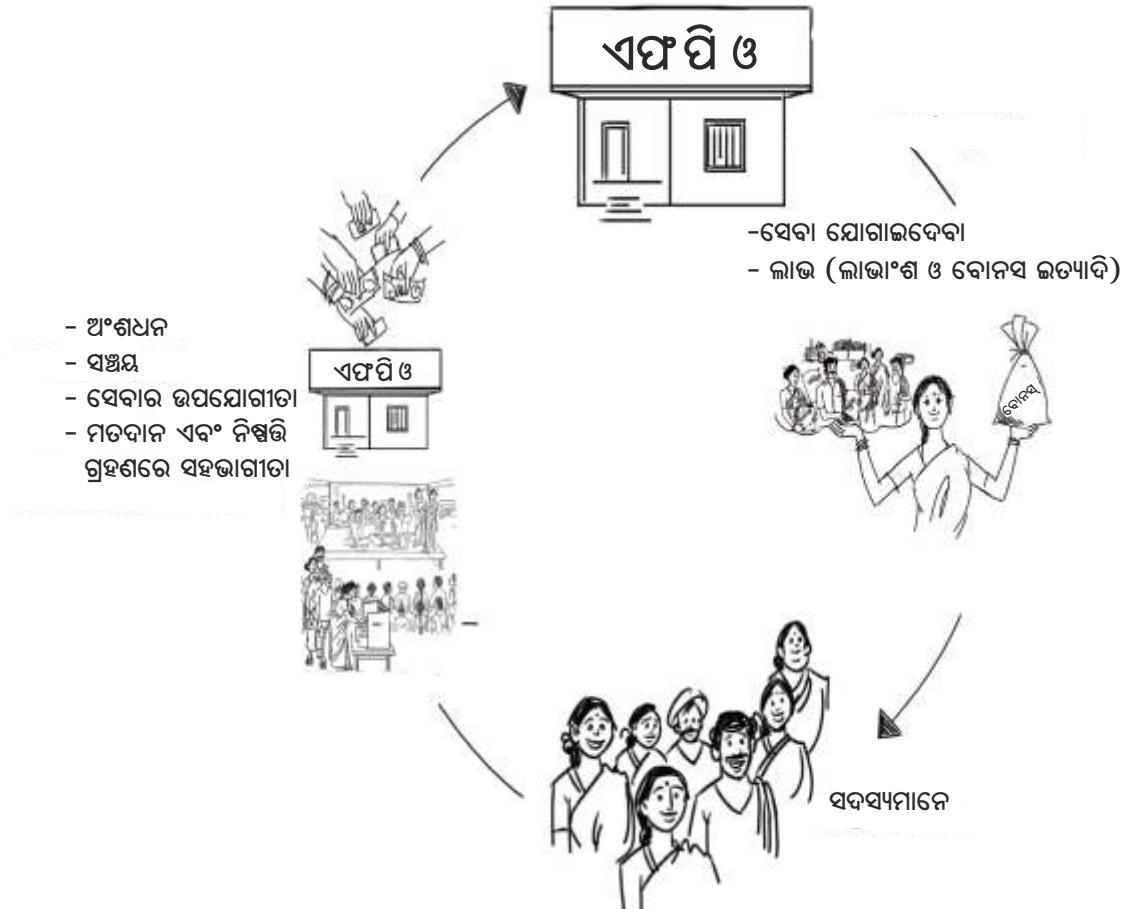
କେଉଁମାନେ ସବୁ ଏହାର ସଦସ୍ୟ ?

ଉପବିଧ୍ୟ (ବାଇଲ) ଅନୁଯାୟୀ, ଯେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ସେବା ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ଲାଗୁ କରନ୍ତି ଓ ସଦସ୍ୟ ହୋଇ ଦାୟିତ୍ୱ ନେବାକୁ ଆଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତି, କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ଆଇନକାନୁନ୍/ନୀତିନିୟମ ମାନି ବାଇଲରେ ସୁଚାତ ହୋଇଥିବା ସର୍ବାବଳୀ ପୂରଣ କରୁଥିବେ ଏବଂ ଯିଏ ଅଂଶଧାନ ଦେଇଥିବେ ।

ସତ୍ୟ ଏବଂ କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କ ଆଦାନପ୍ରଦାନ

ସତ୍ୟ ଓ କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କ ଓ ଭାବର ଆଦାନପ୍ରଦାନ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ସତ୍ୟ ଓ କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ମଧ୍ୟରେ ଆଦାନପ୍ରଦାନର ନମ୍ବନା

ଏହି ଚିତ୍ରରୁ ସୁଚାତ ଯେ, ସତ୍ୟମାନେ ଆଶଧନ ଦେଇକରି କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ମାଲିକ ଓ ସେମାନେ କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ଯୋଗାଇ ଦେଉଥିବା ସେବା ପାଇବାର ଅଧିକାରୀ । କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ସତ୍ୟମାନଙ୍କୁ କମ ମୂଲ୍ୟରେ ଓ ଉପଯୁକ୍ତ ସମୟରେ ଯୋଗାଇଦେବା ହେଉଛି କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଓ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।

କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ସାଧ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟରେ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କର ପ୍ରାଧାନ୍ୟତା

ଆଗୋରିକ୍ଷା କଣ ଏକ ବ୍ୟବସାୟ ଯାହା ବିନା ଯାତ୍ରାରେ ଗଡ଼ିଥାଏ ?

ଏହା କଣ ଏକ ପରିବା ଦୋକାନ ଯାହା ବିନା କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଦ୍ୱାରା ପରିବା କିଣା ନଯାଇ ଚାଲିଥାଏ ?

ଏସବୁର ଉତ୍ତର ସ୍ଵର୍ଗ ନାଁ

ଡେଶୁ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ବ୍ୟବସାୟ ଯାହା ବିନା ସଭ୍ୟରେ ଚାଲିପାରେ ନାହିଁ, କାରଣ ସଭ୍ୟମାନେ ନିଜେ ନିଜେ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ଉପଭୋକ୍ତା ।

ଉଦ୍‌ବାହରଣ— ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ଚାହିଦା ଅନୁସାରେ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ କୃଷି ରତ୍ନପାଇଁ ୧୦ କ୍ଷୁଣ୍ଣାଳ ବିହନ ପାଇଁ ଅଚକଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଛନ୍ତି । କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ବିହନ ଯୋଗାଇ ଦେବା ପାଇଁ ରଣ କରି ୧୦ କ୍ଷୁଣ୍ଣାଳ ବିହନ କିଣିଲା । ଡେଶୁ ବିନା ମାଲିକାନାରେ, ସଂଗଠନ ନାହିଁ ଏବଂ ବିନା ଉପଭୋକ୍ତାରେ ବ୍ୟବସାୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନୁହେଁ । ଉପଭୋକ୍ତାରେ ବ୍ୟବସାୟ ନାହିଁ କି ସଦସ୍ୟବିନା କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ପରିକଳ୍ପନା ବା ସ୍ଥାନିତ୍ୱ ସମ୍ବନ୍ଧର ନାହିଁ ।

କ୍ର.ନ.	ବିଶ୍ୱାସ ବିବରଣୀ	ଏକକ	ଏକକ ସଂଖ୍ୟା
୧	ମିଲର ବାର୍ଷିକ ମୋଟ କ୍ଷମତା	କ୍ଷୁଣ୍ଣାଳ	୫୦୦୦

କଞ୍ଚାମାଲର ବିବରଣୀ

୨	ସଭ୍ୟଙ୍କ ହାରାହାରି ଜମିର ପରିମାଣ	ଏକର	୨
୩	ହାରାହାରି ଉପାଦନ	କ୍ଷୁଣ୍ଣାଳ/ ଏକର ପିଛା	୪
୪	ସଭ୍ୟ ପିଛା ମୋଟ ଉପାଦନ	କ୍ଷୁଣ୍ଣାଳ	୮
୫	କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନକୁ ସଭ୍ୟମାନେ ଦେଉଥିବା ଦ୍ୱାରା ଶତକତା ହିସାବ	ଶତକତା	୩୪%
୬	ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯୋଗାଇ ଦେଇଥିବା କଞ୍ଚାମାଲର ପରିମାଣ	କ୍ଷୁଣ୍ଣାଳ	୨
୭	ମିଲର କ୍ଷମତା ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା	ସଂଖ୍ୟା	୧୫୦୦

ଆଲୋଚନାରୁ ଆମେ ସୁନ୍ଦର ହେଲୁ ଯେ, କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗଠନର ଏକ ଡାଲି ମିଳ ଲାଭଜନକ ଭାବେ ଚାଲିବା ପାଇଁ ୧୫୦୦ ସତ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମେ ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସନ୍ଧିକର୍ତ୍ତା କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗଠନର ସୁନ୍ଦର ବ୍ୟବସାୟ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଚିନ୍ତା କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଫଳାଫଳ କ'ଣ ହେବ ଯଦି କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗଠନ ଦ୍ୱାରା ୧୫୦୦ ସତ୍ୟଙ୍କୁ ଯୋଗାତ କରାଯାଇ ପାରିଲା ନାହିଁ ଏବଂ ଅଛି ସତ୍ୟ କେବଳ କଞ୍ଚାମାଳ ଯୋଗାନ୍ତି ?

ଉପରୋକ୍ତ ଉଦ୍ଦାହରଣରୁ ଏହା ସୁନ୍ଦର ଯେ, କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗଠନର ଲାଭଜନକ ବ୍ୟବସାୟ ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ସଦସ୍ୟ ସେବା ଆବଶ୍ୟକ ଓ ସେମାନଙ୍କର ପୃଷ୍ଠାପାତ୍ରକତା ନିହାତି ଦରକାର । ଲାଭଜନକ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗଠନ ବନ୍ଧବସାୟ ପାଇଁ ମିଳ ଓ ସତ୍ୟମାନଙ୍କର ସମ୍ମର୍ଶ କ୍ଷମତା ବ୍ୟବହାର ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ଓ ଏଥୁପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ସତ୍ୟଙ୍କୁ ଯୋଗାତ କରିବାକୁ ହେବ । ଫଳାଫଳ କ'ଣ ହେବ ଯଦି ମିଳ ସ୍ଥାପନ ହେବାର କିଛି ବର୍ଷପରେ ୧୫୦୦ ସତ୍ୟ ଯୋଗାତ ହୋଇପାରେ ?

ସଭ୍ୟମାନଙ୍କର ମାଲିକାନା ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ

ଅଧ୍ୟବେଶନ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ

ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ମାଲିକାନା ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବିଷୟରେ ସଚେତନ ହେବେ ।
ସେମାନଙ୍କର ଦାୟିତ୍ୱବୋଧତା ବିଷୟରେ ଅବଗତ ହେବେ ।

ବିଷୟବସ୍ତୁ

୧. ସଭ୍ୟମାନଙ୍କର ମାଲିକାନାସତ୍ୱ ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ
୨. ସଭ୍ୟମାନଙ୍କର ଦାୟିତ୍ୱବୋଧତା

କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ ଆଗରୁ ଜାଣିଲେ ଯେ, କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ଏକ ସଭ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟବେଶିତ ନିଜସ୍ଵ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ତାର ସଭ୍ୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଆସନ୍ତ୍ବ ଦେଖିବା କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ କିପରି ତାର ନିଜସ୍ଵ ଓ ନିଜ ସଭ୍ୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହୋଇଥାଏ ।

କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଉପାୟରେ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କର ମାଲିକାନା ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହୋଇ କାମ କରିଥାଏ ।

ସଭ୍ୟମାନେ ଏହିପରି ମାଲିକାନା ଜାହିର କରିଥାନ୍ତି

ଅଂଶଧନ ପଇଁ କରି

କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନରେ
ପୁଣି ବିନିଯୋଗ କରି

କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ
ସେବାକୁ ଉପଯୋଗ କରି

ସଭ୍ୟମାନେ ଏହିପରି ନିୟମଣି ଜାରି କରିଥାନ୍ତି

ବୋର୍ଡର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଲୀ ଚଯନ

ବୈଠକରେ ମତଦାନ

ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ନିଷ୍ଠା ଗ୍ରହଣ

ଚିତ୍ତର ବାର୍ତ୍ତା (୧) ସଭ୍ୟମାନେ ଏହିପରି ମାଲିକାନା ଜାହିର କରିଥାନ୍ତି

ଆଶାନ ପଇଁ କରି
କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନରେ ପୁଞ୍ଜି ବିନିଯୋଗ କରି
କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନରେ ସେବାକୁ ଉପଯୋଗ କରି

ଚିତ୍ତର ବାର୍ତ୍ତା (୨) ସଭ୍ୟମାନେ ଏହିପରି ନିୟମଣି ଜାରି କରିଥାନ୍ତି

ବୋର୍ଡର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଲୀ ଚଯନ
ବୈଠକରେ ମତଦାନ
ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ନିଷ୍ଠା ଗ୍ରହଣ

ଅଭ୍ୟାସ

ଆସନ୍ତୁ ଦେଖିବା, ଦୁଇଟି କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ସଫଳ କାର୍ଯ୍ୟସବୁ କ’ଣ ଓ ଏହି କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ସଙ୍ଗଠନମାନଙ୍କର ସଫଳ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ସମ୍ଭବରେ ଆଲୋଚନା କରିବା ।

କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ-୧ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର କାର୍ଯ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳରୁ ସମସ୍ତ ପ୍ରତିଭାସମନ୍ତ୍ର ସଭ୍ୟମାନେ (ବାଇଲ ଲିଖିତ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଅନୁମୋଦିତ) ଆଶାନ ପ୍ରଦାନ କରି କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ସଦସ୍ୟ ହୋଇଗଲେ । ସଭ୍ୟମାନେ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନରେ ନିୟମିତ ମାସିକ ସଞ୍ଚାର ମଧ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି । କୃଷିଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ କିଣିବା ସମୟରେ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ଓ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ପ୍ରାପ୍ୟରୁ ଶତକତା ୧୦ ପ୍ରତିଶତ ଅର୍ଥ କାଟି ରଖିଥାନ୍ତି ଏବଂ ଯାହାକୁ ବ୍ୟବସାୟ ଚକ୍ର ଶେଷ ହେବା ପରେ ସବୁ ବ୍ୟବସାୟିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ହିସାବନିକାଶ କରିବା ପରେ, ସଭ୍ୟକୁ ଫେରାଇଥାନ୍ତି ।

କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ-୨ ଏହି କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନରେ ଅଛି କେତେଜଣ କୃଷକ ଯୋଗ ଦେଇଛନ୍ତି ଏବଂ ସଭ୍ୟମାନେ ଅଛି ପରିମାଣରେ ଅଧିକୃତ ଆଶାନ କେବଳ ଦେଇଛନ୍ତି । ସଭ୍ୟ ସଞ୍ଚାର କରିବା ଅଭ୍ୟାସ ନାହିଁ ଓ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ସଭ୍ୟଙ୍କ ପ୍ରାପ୍ୟରୁ କାଟି ରଖେ ନାହିଁ ।

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶୁନ୍ୟ ପ୍ଲାନରେ/କୋଠରୀରେ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ମାଲିକାନା ଓ ନିୟମଣି କେତେ ଅଛି ସେ ବିଷୟରେ ଲେଖନ୍ତୁ ।

କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଂଗଠନ-୧	କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଂଗଠନ-୨

ସଭ୍ୟମାନଙ୍କର ଦାୟିତ୍ୱବୋଧତା

କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଂଗଠନରେ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କର କେବଳ ଅଧିକାର ନାହିଁ, ସେମାନଙ୍କର ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁସାରେ କିଛି ଦାୟିତ୍ୱ ତୁଳାଇବା ଦରକାର । ସଭ୍ୟମାନଙ୍କର ଦାୟିତ୍ୱ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ କରାଗଲା ।

ଉତ୍ସାଦନ ଏବଂ ବ୍ୟବହାର	ମାଲିକାନା ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ	ଅର୍ଥ
<ul style="list-style-type: none"> ସେବାପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଜାଗାଶକ୍ତି ସେବାର ପ୍ରକୃତ ବ୍ୟବହାର 	<ul style="list-style-type: none"> ମୁଖ୍ୟ ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ମତଦାନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଲୀ ନିର୍ବାଚନରେ ସମର୍ଥନ ଓ ମତଦାନ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ରାନ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ 	<ul style="list-style-type: none"> ଆଶ୍ୟକାନ୍ତ ଅନ୍ତର୍ଭାବରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସମ୍ପଦ ଓ ପ୍ରତିକାଳୀନ ବ୍ୟବହାର ପ୍ରକାଶକାରୀ ବ୍ୟବହାର

ଏହି ଆଲୋଚନାରୁ ଆମେ ସମ୍ପଦ ହେଲୁ ଯେ ସଭ୍ୟମାନେ ଚଳିତ କୃଷି ରତ୍ନପାଇଁ ୧୦ କିଣ୍ଟାଲ ବିହନ ଯୋଗାଇବାକୁ ସମ୍ଭବ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତି ଏବଂ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗ୍ରହନରୁ ୧୦ କିଣ୍ଟାଲ ବିହନ ନେଇ ନିଜ ଜମିରେ ବିନିଯୋଗ କରନ୍ତି । ସଭ୍ୟମାନେ ମଧ୍ୟ ସାଧାରଣ ବୈଠକରେ ଯୋଗଦେଇ ବିଭିନ୍ନ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ନିଷ୍ଠାରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିବା ଦରକାର (ଉଦାହରଣ ସ୍ଵରୂପ; କେଉଁ ଅଢ଼ିଟରଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ କରିବେ) । ଏହା ମଧ୍ୟ ଜରୁରୀ ଯେ ସଭ୍ୟମାନେ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗ୍ରହନକୁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଆର୍ଥିକ ଅନୁଦାନ କରିବା ।

ଅଭ୍ୟାସ-୧ : କମଳପୁର କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନ

ରମଣ ଓ ଶ୍ୟାମୁ ବିଭିନ୍ନ ସେବା ପାଇବା ପାଇଁ କମଳପୁର କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନର ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଅଂଶଧନ ଦେଇ ସତ୍ୟ ହେଲେ । ରମଣ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନର ଆବଶ୍ୟକ ପରିମାଣର ବିହନ ଓ ସାର ନେଇ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନକୁ ୨୫ କିଲୋମୀଟର ପରିବା ଯୋଗାଇଲା । ସେ ମଧ୍ୟ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନରୁ ରଣ ନେଲା ଓ ବୀମା ମଧ୍ୟ କଲା । ଶ୍ୟାମୁ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନରୁ ୫୦ କିଲୋମୀଟର ପରିବା ଯୋଗାଇଲା, କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟ ସୁବିଧାଗୁଡ଼ିକୁ ଉପଭୋଗ କଲାନାହିଁ । ଉତ୍ତରେ ବାର୍ଷିକ ସାଧାରଣ ବୈଠକ ଯୋଗଦେଇ ମତଦାନ କରନ୍ତି ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ଆଲୋଚନାରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି । ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ବାର୍ଷିକ ବିବରଣୀ ପାଆନ୍ତି । ଏହି କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନକୁ ଶାନ୍ତା ୨୫ କିଲୋମୀଟର ପରିବା ଯୋଗାନ୍ତି ଓ ସମସ୍ତ ସୁବିଧା ସୁଯୋଗକୁ ଉପଭୋଗ କରନ୍ତି । ମାତ୍ର ସେ କେବେ ହେଲେ ବାର୍ଷିକ ସାଧାରଣ ବୈଠକରେ ଯୋଗ ଦିଅନ୍ତି ନାହିଁ । ସେହିପରି ବାଲାୟା ନିଜ ଅଂଶଧନ ଦେଇ ସଦସ୍ୟତା ନେଇଥିଲେ । କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର କୌଣସି ସେବାକୁ ଉପଭୋଗ କରିନାହାଁନ୍ତି କିମ୍ବା ବାର୍ଷିକ ବୈଠକରେ ଭାଗ ନେଇନାହାଁନ୍ତି ।

ବାର୍ଷିକ ସାଧାରଣ ବୈଠକ କରିବା ପୂର୍ବରୁ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ଅଯୋଗ୍ୟ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କର ଚିଠି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁମାନେ ଆଲୋଚନାରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ ଓ ମତଦାନ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ସେହି ତାଲିକାର ବାଲାୟାଙ୍କ ନାମ ସହିତ ଅନ୍ୟ କେତେଜଣଙ୍କ ନାମ ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା । ଏପରି ଅଯୋଗ୍ୟତା କାରଣସବୁ ହେଉଛି -

୧. ସଭ୍ୟମାନେ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନର ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ ଉପଭୋଗ କରିନାହାନ୍ତି ।
୨. ସଭ୍ୟମାନେ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର କାର୍ଯ୍ୟଧାରାରେ ଭାଗ ନେଇନାହାନ୍ତି ।
୩. ସଭ୍ୟମାନେ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ବାର୍ଷିକ ସାଧାରଣ ବୈଠକରେ ଗତ ଦୁଇ ବର୍ଷ ହେଲା ଯୋଗ ଦେଇନାହାଁନ୍ତି ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ରମଣ ଓ ଶ୍ୟାମୁ ଅନ୍ୟ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ସହିତ ସେମାନଙ୍କର ମତଦାନ ଅଧିକାର ବ୍ୟବହାର କଲେ ଓ ସେବାସମୂହର ବ୍ୟବହାର ଆଧାରରେ ୪୦% ଲାଭ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଲେ ।

ଦୟାକରି ଏହି ବିଷୟଗୁଡ଼ିକୁ ଆଲୋଚନା କରିବା:-

୧. ବାଲାୟା ଏବଂ ଅନ୍ୟ କିଛି ସଭ୍ୟ ବାର୍ଷିକ ସାଧାରଣ ବୈଠକରେ ଭାଗନେବାକୁ ଓ ଭୋଗ ଦେବା ପାଇଁ ଅଯୋଗ୍ୟ ହେଲେ ?
୨. କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନରେ କିଏ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଅନ୍ତି ?
୩. ଉପରୋକ୍ତ ଉଦାହରଣ ଆଧାରରେ ସଭ୍ୟ ଓ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ବନ୍ଧ କ'ଣ ତା'ର ଏକ ଚିଠି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ ।
୪. ବାଲାୟା ୪୦% ଲାଭାଂଶ ପାଇବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ହେବ କି ?

ଅଭ୍ୟାସ-୨

କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଂଗ୍ରହନରେ ସଦସ୍ୟତା ପାଇଁ କେତେକ ପରିପୁଣିତ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା । ଦିଆଯାଇଥିବା ମାପ କାଠିରେ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଂଗ୍ରହନର ଶ୍ରେ କେଉଁଠି ତାହା ମାପନ୍ତୁ, ଚଳନୀୟ ଏବଂ ତାତୋରୁ କମ୍ ।

(୧) ବହୁତ ନିମ୍ନ   (୨) ନିମ୍ନ   (୩) ଚଳନୀୟ   (୪) ଭଲ   (୫) ବହୁତ ଭଲ

୧. କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଂଗ୍ରହନର କାର୍ଯ୍ୟକାରି ଅଞ୍ଚଳର ମୋଟ ପ୍ରତିଭାସମ୍ପଦ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୮୦% ଜଣଙ୍କୁ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଂଗ୍ରହନରେ ସଭ୍ୟତାବେ ନିଆଯାଇଛି ।

ମୂଲ୍ୟାୟନ .. . . . .

କ'ଣ ପଦକ୍ଷେପ ନେବେ .. . . . .

୨. ଶ୍ୟାମଳା ରାମପୁର ଦୁଇ ଉତ୍ସାହନ ସମବାୟ ସମିତିର ଜଣେ ସଭ୍ୟା । ସେ ସମିତିକୁ ଦୁଇ ଯୋଗାନ୍ତି ଏବଂ ସମିତିରୁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଗୋପାଳନ ସେବା ଉପଭୋଗ କରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସେ କେବେହେଲେ ପରିଚାଳନା ବୈଠକରେ ଯୋଗ ଦିଅନ୍ତି ନାହିଁ କିମ୍ବା ମତଦାନ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଶ୍ୟାମଳା କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଂଗ୍ରହନର ଆଗକୁ ସଭ୍ୟା ହୋଇପାରିବେ କି ?

ମୂଲ୍ୟାୟନ .. . . . .

କ'ଣ ପଦକ୍ଷେପ ନେବେ .. . . . .

୩. ବାଲାଯା ଏକ କାନ୍ତୁବାଦାମ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଂଗ୍ରହନର ସଭ୍ୟ । କିନ୍ତୁ ବାଲାଯା କେବେହେଲେ ତା'ର ନିଜର କାନ୍ତୁବାଦାମ ସମବାୟକୁ ଯୋଗାଇ ନାହିଁ । ସେ କ'ଣ ଆଗାମୀ ଦିନରେ ସଭ୍ୟ ହୋଇ ରହିପାରିବେ ?

ମୂଲ୍ୟାୟନ .. . . . .

କ'ଣ ପଦକ୍ଷେପ ନେବେ .. . . . .

୪. ଜୟାଦବୀ ରଙ୍ଗପୁର ଦୁଇ ଉତ୍ସାହନ ସମବାୟ ସମିତିର ଜଣେ ସଭ୍ୟା । ସେ ସମିତିକୁ ନିୟମିତ ଦୁଇ ଯୋଗାନ୍ତି ଏବଂ ସମିତିରୁ ସମସ୍ତ ସୁବିଧା ଉପଭୋଗ କରନ୍ତି । ସେ ମଧ୍ୟ ବାର୍ଷିକ ସାଧାରଣ ବୈଠକରେ ଯୋଗଦେଇ ମତଦାନ ଓ ଅନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଭାଗ ନିଅନ୍ତି । ସେ ସମବାୟ ସମିତିରେ ଆଗାମୀ ବର୍ଷ ପାଇଁ ସଭ୍ୟ ହୋଇ ରହିବେକି ?

ମୂଲ୍ୟାୟନ .. . . . .

କ'ଣ ପଦକ୍ଷେପ ନେବେ .. . . . .

୫. ଦୁଇ ଉତ୍ସାହନ ସମିତିର ୨୦୦୦ ସଭ୍ୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୫୦% (୩୦୦୦) ଅତି କମରେ ବାର୍ଷିକ ୧୮୦ ଲିଟର କ୍ଷୀର ଯୋଗାଇଥାନ୍ତି ?

ମୂଲ୍ୟାୟନ .. . . . .

କ'ଣ ପଦକ୍ଷେପ ନେବେ .. . . . .

୭. ଗୋଟିଏ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗ୍ରହରେ ସାଧାରଣତଃ ଅନ୍ତର୍ଭାବରେ ୮୦% ସତ୍ୟ ସାଧାରଣ ବୈଠକରେ ନିଯମିତ ଭାବରେ ଯୋଗ ଦିଅନ୍ତି ।

ମୂଲ୍ୟାୟନ .....
କ'ଣ ପଦକ୍ଷେପ ନେବେ .....

୮. ଅନ୍ୟ ଏକ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗ୍ରହରେ ୨୦% ପରିଷଦର ସତ୍ୟ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣରେ ଭାଗ ନିଅନ୍ତି ?

ମୂଲ୍ୟାୟନ .....
କ'ଣ ପଦକ୍ଷେପ ନେବେ .....

୯. ଏକ ତୃତୀୟାଂଶ ସତ୍ୟ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗ୍ରହରୁ ୨ ବର୍ଷ ପରେ ତାଙ୍କ ସଦସ୍ୟତା ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିନିଅନ୍ତି ।

ମୂଲ୍ୟାୟନ .....
କ'ଣ ପଦକ୍ଷେପ ନେବେ .....

୧୦. ସତ୍ୟମାନଙ୍କ ଚାହିଁଦା ଅନୁସାରେ, କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗ୍ରହ ୧୦୦ ବ୍ୟାଗ ସାର ଆଣିଲେ । କିନ୍ତୁ ବାଷ୍ପବରେ ୧୦୦ ବ୍ୟାଗ ପରିବର୍ତ୍ତେ ସତ୍ୟମାନେ ମାତ୍ର ୪୦ ବ୍ୟାଗ ସାର ନେଲେ ।

ମୂଲ୍ୟାୟନ .....
କ'ଣ ପଦକ୍ଷେପ ନେବେ .....

ଅଭ୍ୟାସ-୩

ଉପର ଆଲୋଚିତ ସମସ୍ତ ସୂଚକାଙ୍କ ଆଧାରରେ ଆମ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗ୍ରହର ମାଲିକାନା ଓ ନିଯମନ ସତ୍ୟମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କେତେ ପରିମାଣରେ ହୋଇଥାଏ ?

.....

.....

.....

.....

ସଦସ୍ୟତାର ମୁଖ୍ୟ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟସମୂହ

ଅଧ୍ୟବେଶନ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ

କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ସଦସ୍ୟତାର ବିଭିନ୍ନ
ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ବିଷୟରେ ଜାଣିବେ ।

ବିଷୟବସ୍ତୁ

୧. ସଭ୍ୟକୁ ପ୍ରଭାବିତ/ଅନୁପ୍ରାଣିତ କରିବା
୨. ସଭ୍ୟ କୌଣସିତା
୩. କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ସ୍ଥରରେ ଓ ସଭ୍ୟ ସ୍ଥରରେ ସୁବିଧାସବୁର
ସନ୍ତୁଳିତ କରିବା; ସ୍ଵତ୍ତ ମିଆଦୀ ଓ ଦୀର୍ଘ ମିଆଦୀ
୪. ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସୁସଂପର୍କ ବଜାୟ ରଖିବା

ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ଗୁରୁଡ଼, କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନରେ ମାଲିକାନା ଓ ନିଯନ୍ତ୍ରଣ ବିଷୟରେ ଜାଣିଲା ପରେ, ବର୍ତ୍ତମାନ ନିମ୍ନରେ
ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ବିଷୟ ପ୍ରଦତ୍ତ କରାଗଲା ।

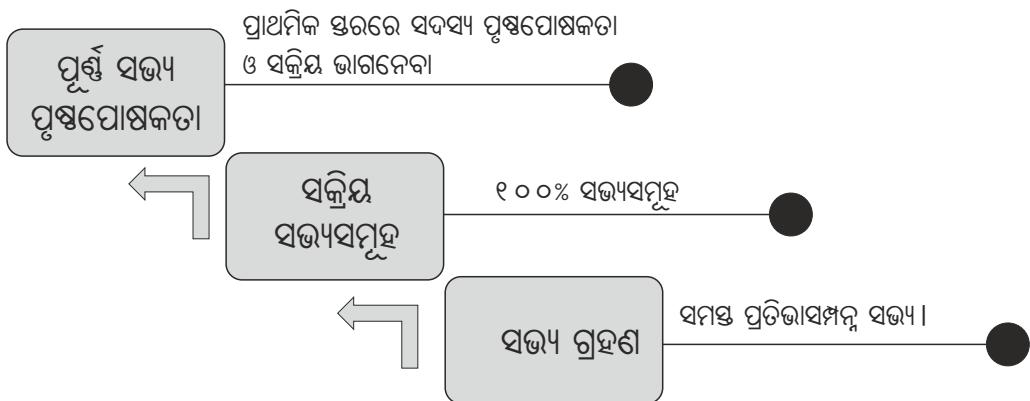
- ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ପ୍ରଭାବିତ କରିବା
- ସଭ୍ୟ କୌଣସିତା
- କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ସ୍ଥରରେ ଓ ସଭ୍ୟ ସ୍ଥରରେ, ସୁବିଧାସବୁର ସନ୍ତୁଳିତ କରିବା; ସ୍ଵତ୍ତ ମିଆଦୀ, ଦୀର୍ଘମିଆଦୀ
- ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସୁସଂପର୍କ ବଜାୟ ରଖିବା

ଚାଲୁ ଏଠାରେ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ଗୋଟିଏ ପରେ ଗୋଟିଏ ଆଲୋଚନା କରିବା

୩.୧ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇବା

କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗଠନର ସାଥତା ଓ ଦୀର୍ଘପ୍ରାୟିକ୍ ପାଇଁ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ସଦସ୍ୟ ଯୋଗାଡ଼ କରିବା ଅତି ଜରୁରା ଓ ସେମାନଙ୍କୁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ ବିଷୟରେ ଜଣାଇ ସେମାନଙ୍କୁ ରଖିବା ଯେହେତୁ ସେମାନେ ହେଉଛନ୍ତି ଉପଭୋକ୍ତା । ଆମ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗଠନରେ ସଦସ୍ୟତା ଏପରି ହେବା ଉଚିତ୍ ଯେ, ଆମେ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଭାବୀ ସେବା ଦେଇ ପାରିବା ଓ ତତ୍ ସହିତ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗଠନର ଶାସନ ଓ ପରିଚାଳନାରେ ସଭ୍ୟଙ୍କ ପ୍ରଭାବୀ ସହଭାଗୀତା ପାଇଁ ଆମ ପାଖରେ ଉପାୟ ଅଛି । ସଭ୍ୟଙ୍କୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇବା ନାଟି ଶ୍ରରେରେ ହୋଇଥାଏ ଯାହା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଚିତ୍ର ୨ : ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇବା

- ସଭ୍ୟ ଗ୍ରହଣ - କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗଠନର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଅଞ୍ଚଳର ସମସ୍ତ ପ୍ରତିଭାସମ୍ପନ୍ନ ସଭ୍ୟ - ସଦସ୍ୟତା ଯୋଗ୍ୟତା ମାନଦଣ୍ଡ ଅଂଶଧନ ଯୋଗାଡ଼ ।
- ସକ୍ରିୟ ସଭ୍ୟ - ସଦସ୍ୟତା ଜାରି ରଖିବା ପାଇଁ ଅତିକମ୍ ମାନଦଣ୍ଡ ପୂରଣ କରୁଥିବେ- ୧୦୦% ସକ୍ରିୟ ସଦସ୍ୟ ରହିବା ଦରକାର ଏବଂ ସଭ୍ୟଙ୍କୁ ପାଖରେ ରଖିବା ।
- ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଭ୍ୟ ପୃଷ୍ଠାପନକତା - ଯେଉଁମାନେ ସମସ୍ତ ସେବା ଉପଭୋଗ କରୁଥିବେ, ଅତିକମ୍ଭରେ ସଦସ୍ୟତା ବଜାୟ ରଖିବା ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟତା ଥିବ, ସେମାନେ ସକ୍ରିୟଭାବେ ବୈଠକରେ ଯୋଗ ଦେଉଥିବେ, ମତଦାନ କରୁଥିବେ ଏବଂ ନିଷ୍ଠା ନେବାରେ ଭାଗ ନେଇପାରୁଥିବେ ।

ଏହି ଆଲୋଚନାରୁ ଜାଣିଲୁ ଯେ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗୀତନରେ ଅଂଶୀଦାର ସଂଗ୍ରହ କରିବା ବଡ଼ କଥା ନୁହଁ । କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗୀତନ ଚାଲିବା ପାଇଁ ସଭ୍ୟମାନେ ସକ୍ରିୟ ହେବା ଉଚିତ ଯଥା; ଅନ୍ତର୍ଗତମଧ୍ୟରେ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗୀତନରୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସେବା ନେଉଥିବ, ଉଦାହରଣ ସ୍ଵରୂପ; ଅତିକମରେ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗୀତନକୁ ୧୮୦ ଲିଟର କ୍ଷାର ବର୍ଷକ ମଧ୍ୟରେ ଦୁଇ ଉତ୍ସାହକ ସମବାୟ ସମିତିକୁ ଯୋଗାଇବେ, ଯାହାକି କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗୀତନ ନିଯମ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗୀତନ ସ୍ଥାପନୀୟ ପାଇଁ ସଭ୍ୟମାନେ ପୂର୍ଣ୍ଣମାତ୍ରାରେ ବୈଠକରେ ଯୋଗ ଦେବା ଓ ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ଭାଗନେବା ଓ ଭୋଗ୍ ଦେବା ଏକାନ୍ତ ଦରକାର ।

ସମସ୍ତ ନାଟି ସ୍ତରରେ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ପ୍ରବର୍ଦ୍ଦାଇବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଳୀର ମୁଖ୍ୟ ଦାୟିତ୍ୱ ଅଟେ । ଏଥପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଳୀ ସଦସ୍ୟତାର ଜାରି ରଖିବା ବ୍ୟତୀତ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପୃଷ୍ଠାପତ୍ରକତା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ସେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା, ନିୟମିତ ଓ ଉପୟୁକ୍ତ ପରିଷଦ ସତା, ନିର୍ବାଚନ ଓ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣ କରିବା ଜତ୍ୟାଦି ନିଷ୍ଠିତ କରିବା ଦରକାର ।

ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଳୀ ମଧ୍ୟ ନିଷ୍ଠିତ କରିବା ଦରକାର ଯେ, ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସମୟାନୁକ୍ରମେ କର୍ମଚାରୀ କିମ୍ବା ସହଯୋଗୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦାରା ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଛି, ଯାହାଫଳରେ ସେମାନଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ନାଟି ସ୍ତରରେ ପ୍ରବର୍ଦ୍ଦାଇ ହେବ ।

ଆଲୋଚନା ପାଇଁ କେତେକ ପ୍ରଶ୍ନ

- . ତୁମ ଅଞ୍ଚଳର ପ୍ରତିଭାସମ୍ପଦ୍ରୁଷ୍ଟ ଓ ଯୋଗ୍ୟ କୃଷକମାନେ ଅଧିକମାତ୍ରାରେ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗୀତନ ଯୋଗଦାନ କରିଛୁ କି ?
- . ଅଧିକାଂଶ ସଭ୍ୟ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗୀତନରେ ସକ୍ରିୟ ସଭ୍ୟ ଅଟନ୍ତି କି ?
- . କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗୀତନରେ ସକ୍ରିୟ ସଭ୍ୟସମୂହ କେତେଜଣ ସଭ୍ୟ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସେବା ନେଉଛନ୍ତି ଓ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଭାଗନିଅନ୍ତି ?

ସଭ୍ୟଙ୍କ କୌଣସିକତା

ଆଲୋଚନା ପାଇଁ ପ୍ରଶ୍ନ : ଯଦି କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗୀତନ ସବୁ ସମୟରେ ତା'ର ସମସ୍ତ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସାମିତ ସେବା ଯୋଗାଇବାକୁ ସମର୍ଥ ହୁଏ ?

ଅନ୍ୟ ସେବା ପ୍ରଦାନକାରୀଙ୍କ ତୁଳନାରେ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗୀତନ ତା'ର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ଅତି ନିକଟତର ଅଟେ କାରଣ ସଭ୍ୟମାନେ ହେଉଛନ୍ତି କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗୀତନର ଉପଭୋକ୍ତା । ଉଦାହରଣ ସ୍ଵରୂପ; ଯଦି ଗୋଟିଏ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗୀତନ ଚିନାବାଦାମ କିଶୁଥାଏ, ତା'ହେଲେ ଅଞ୍ଚଳର ଅନ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରର ବ୍ୟବସାୟଙ୍କ ତୁଳନାରେ ଅଧିକ କ୍ଷେତ୍ର କରିବା ଦରକାର ।

ଏହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି, ଯଦି ଗୋଟିଏ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗୀତନ ନିୟମିତ ଓ ଗୁଣାମ୍ବନକରାବେ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କର ଅନ୍ତର୍ଗତମଧ୍ୟ ୫୦% ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ ପାଇଁ ସେବା ଯୋଗାଇଥାଏ । ଯାହା ଫଳରେ କୌଣସି ଅନ୍ୟ ସେବା ପ୍ରଦାନକାରୀଙ୍କ ଠାରୁ ଅଧିକ, ତା'ହେଲେ ଆମେ କହିପାରିବା ଯେ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗୀତନ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କର ନିକଟତର ଅଟେ ।

ସଭ୍ୟ କୌଣସିକତା କହିଲେ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କର ଆବଶ୍ୟକତା ପାଇଁ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗୀତନ ସେବାସବୁ କେତେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଅଟେ । ଯଦି କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗୀତନରେ ସେବାସବୁ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ପ୍ରମୁଖ୍ୟ ଓ ନିକଟତର, ତା'ହେଲେ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଇଁ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗୀତନ ବହୁତ ଭଲ ।

ସତ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରିକତାର ଉଦାହରଣ

ଅନୁକ୍ତ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ସତ୍ୟମାନଙ୍କର ମୂଲ୍ୟ ଫର୍ମଲ ହେଲା ଚିନାବାଦାମା । କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ସେହି ସତ୍ୟଙ୍କ ହାରାହାରି ହିସାବ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ମୂଲ୍ୟ ବିନିଯୋଗ = ଟ. ୧ ୭ ,୦୦୦ (ବିହନ, ସାର, କାଚନାଶକ ଔଷଧ ସହିତ) ପ୍ରତି ଏକର ପିଛା

ଉପାଦନ ମୂଲ୍ୟ = ଟ. ୨ ୪ ,୦୦୦ (ଏକର ପିଛା ଓ କିଣ୍ଣାଳ; ଦର କିଣ୍ଣାଳ ପିଛା ୪ ,୦୦୦ ଟଙ୍କା)

କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ଠାରୁ ପାଇଥିବା ମୋଟ ସେବାର ମୂଲ୍ୟ = ଟ. ୩ ୭ ,୦୦୦ (ଏକର ପିଛା)

କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ଏକର ନେଇଥିବା ମୋଟ ବିନିଯୋଗର ପରିମାଣ = ଟ. ୮ ,୦୦୦ (ବିହନ ଓ ସାର ପାଇଁ)

ମୋଟ ଉପାଦରୁ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନକୁ ୪ କିଣ୍ଣାଳ ବିକ୍ରି = ଟ. ୧ ୭ ,୦୦୦

ଡେଣ୍ଟକୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନଠାରୁ ପାଇଥିବା ମୋଟ ସେବାର ମୂଲ୍ୟ = ଟ. ୨ ୪ ,୦୦୦ (୮ ,୦୦୦ + ୧ ୭ ,୦୦୦)

ଡେଣ୍ଟକୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ଠାରୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଉଚ୍ଚ ସତ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରିକତା ଅଟେ ।

ଅଭ୍ୟାସ - ୨

କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଂଗ୍ରହନରେ ସଭ୍ୟ କୌଣସିକତାର କେତୋଟି ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା । କୌଣସିକତା ଉପରେ ଉପରୋକ୍ତ ଆଲୋଚନା ଆଧାରରେ, ଆମକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଘଟଣା ଉପରେ ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ହେବ ଯେ, ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କୌଣସିକତା ଅଛି ନା ନାହିଁ । ଆଉ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତି ଉତ୍ତରର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଦେବାକୁ ହେବ ।

- ୧.୧ ଜଣେ କୃଷକ ତାର ମୋଟ ଜମି ୨.୪ ଏକରରୁ ୨ ଏକର ଜମିରେ କପା ଚାଷ କରନ୍ତି । ଏହା ତାଙ୍କ ପରିବାରର ମୁଖ୍ୟ ଆୟ ଅଟେ । ଗୋଟିଏ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଂଗ୍ରହନ ତା'ର ବ୍ୟବସାୟ ମାଧ୍ୟମରେ କପା ଚାଷ ପାଇଁ ବିହନ, ସାର, ରଣ, କିଣାବିକା, ଦ୍ରୁବ୍ୟର ମୂଲ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ କପା ବିକିବା ପାଇଁ ବଜାର ସୃଷ୍ଟି କରବା ପାଇଁ ସେହି ଅଞ୍ଚଳରେ ଆଗେଇ ଆସିଛି । ସେହି କୃଷକ ଜଣକ ଏହି କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଂଗ୍ରହନର ସଭ୍ୟ ହିସାବରେ ଯୋଗ ଦେବା ପାଇଁ ଆଗ୍ରହୀ ହେବେ କି ?

ଉତ୍ତର .....
ବ୍ୟାଖ୍ୟା .....

- ୧.୨ ଉପରୋକ୍ତ ଘଟଣାରେ, ଉଦାହରଣ ସ୍ଵରୂପ, ୫ ବର୍ଷପରେ ଯଦି କପା ତୁଳନାରେ ସୋଧାବିନ୍ ଆୟର ମୁଖ୍ୟ ଉସ୍ତୁ ହୁଏ, ତେବେ ଜଣ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଂଗ୍ରହନ ସୋଧାବିନ୍ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଂଗ୍ରହନ ତା'ର ସେବାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା ଉଚିତ କି ?

ଉତ୍ତର .....
ବ୍ୟାଖ୍ୟା .....

- ୧.୩ ଅନ୍ୟ ଏକ ଘଟଣାରେ ସେହି ଅଞ୍ଚଳରେ ଅଧିକାଂଶ କୃଷକମାନଙ୍କର ଜୀବିକାର ମୁଖ୍ୟ ଉସ୍ତୁ ଧାନ, ଯେତେବେଳେ କି ଦୁଧୁଆଳୀ ଗାଇଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ବହୁତ କମ୍ । ସେ ଯାହା ହେଉନା କାହିଁକି, ସେ ଅଞ୍ଚଳରେ ଗୋଟିଏ ଦୁଗ୍ଧ ସମବାୟ ଗଠନ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇଛି । କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଂଗ୍ରହନ କଣ ସେହି ଅଞ୍ଚଳରେ ସଭ୍ୟ କୌଣସିକତା ହୋଇ ପାରିବ କି ?

ଉତ୍ତର .....
ବ୍ୟାଖ୍ୟା .....

ଅଭ୍ୟାସ - ୨

ଆସନ୍ତୁ ଆମ କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗୀନର ଆମ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସେବାପ୍ରଦାନର ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଉଥିବା ବିଭିନ୍ନ ଦିଗ ଅନୁସାରେ ଆକଳନ କରିବା

କ୍ର. ସଂ.	ବିଷୟ	ବର୍ତ୍ତମାନର ହ୍ଵାଟି
୧.	କେତେ ଜଣ ସଭ୍ୟ ଉପତୋକ୍ତା ହିସାବରେ ସେବା ପାଇଛନ୍ତି	
୨.	ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଉଥିବା ସେବାର ମୂଲ୍ୟ	
୩.	ଏକର ପିଛା ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଯୋଗାଇ ଦେଉଥିବା ସେବାର ମୂଲ୍ୟ (ବିହନ,ସାର ଇତ୍ୟାଦି)	
୪.	ଏକର ପିଛା ଆଦାୟର ମୂଲ୍ୟ	
୫.	ସେବାର ମୋଟ ମୂଲ୍ୟ	
୬.	ମୋଟ ଖର୍ଚ୍ଚରୁ କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗୀନରୁ ନେଇଥିବା ଅର୍ଥ	
୭.	ମୋଟ ଉତ୍ସାଦନର କେତେ ପରିମାଣ କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗୀନକୁ ବିକ୍ରି କରିଛନ୍ତି	
୮.	କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗୀନରୁ ମୋଟ ସେବାର ମୂଲ୍ୟ	
୯.	କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗୀନରୁ ଆବଶ୍ୟକତାର ଶତକଟା କେତେ ଭାଗ ସେବା ନେଇଛନ୍ତି	
୧୦.	ସଭ୍ୟ କୌଣସିକତା (ଅଧ୍ୟକ୍ଷ/କମ୍ପ)	

ଆସନ୍ତୁ ଆକଳନ କରିବା ଯେ, ଅନ୍ୟ ସେବା ପ୍ରଦାନକାରୀ ତୁଳନାରେ ଆମ କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗୀନ ସଭ୍ୟ କୌଣସିକ ନା ନୁହେଁ ଯଦି ନୁହେଁ ତା'ହେଲେ କି ପ୍ରକାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କରିଲେ ଆମ କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗୀନରେ ଅଧୁକ ସଭ୍ୟ କୌଣସିକ ହୋଇପାରିବ ?

ସଭ୍ୟ ପ୍ରରରେ ଏବଂ କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ପ୍ରରରେ ସୁବିଧାସୁଯୋଗର ସନ୍ତୁଳନ ରକ୍ଷା କରିବା

ଏହି ଭାଗରେ, ଆମେ ସଭ୍ୟ ପ୍ରରରେ ଓ କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ପ୍ରରରେ, ଦୀର୍ଘମିଆଦୀ ଏବଂ ସ୍ଵର୍ଗମିଆଦୀ, ସୁବିଧାସୁଯୋଗର ଭାରତୀୟ ରକ୍ଷାକରିବା ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଆବଶ୍ୟକତା ବିହୟରେ ଆଲୋଚନା କରିବା । ଯେତେବେଳେ କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ମୌଳିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଲା ସେମାନଙ୍କୁ ସୁବିଧାସୁଯୋଗ ଉପଲବ୍ଧ କରାଇବା ଏବଂ ଏହା ସହିତ କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ପ୍ରରରେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସୁବିଧାସୁଯୋଗ ମଧ୍ୟ ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ସୁବିଧାସୁଯୋଗ ନାହିଁ - କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ଚାଲି ପାରିବ ନାହିଁ - ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସେବାପ୍ରଦାନ କରି ପାରିବନାହିଁ - ତେଣୁ ସଭ୍ୟମାନେ ମଧ୍ୟ ଉପକୃତ ହୋଇପାରିବେ ନାହିଁ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ, ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ୨ ଟି ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ଦୁଇ ପ୍ରକାର ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଦେଖିବା

କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ପରିସ୍ଥିତି-୧: କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ତାର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କଠାରୁ ଜିନିଷ ସଂଗ୍ରହ କରି ବଡ଼ ବୟବସାୟୀଙ୍କୁ ବିକ୍ରି କରେ । କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ତା'ର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଏହି ସେବା ଯୋଗାଇ ଦେବା ପାଇଁ ହେଲେ ସଂଗ୍ରହ କେନ୍ତୁ, ପରିବହନ, ଯାନବାହାନ, କର୍ମଚାରୀ ଓ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବ୍ୟଯ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଛି । ସେ ଯାହା ହେଉନା କାହିଁକି, କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଳୀ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କର ଗୁଣାମ୍ବନ ଦ୍ରୁବ୍ୟ ବା ଉତ୍ସାଦ ପାଇଁ ବଜାର ଦର ଠାରୁ ଉତ୍ସାଦ ମୂଲ୍ୟ ଦେଇଥାନ୍ତି । ଏହା କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନକୁ କ୍ଷତିରେ ପକାଇଥିଲା ଏବଂ ବିନିଯୋଗର ମୂଲ୍ୟ, ବ୍ୟବହୃତ ବା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିବା ଅର୍ଥର ମୂଲ ଉଠେ ନାହିଁ ।

କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ପରିସ୍ଥିତି - ୨ : ଏହି କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ସମାନ ସେବା ସହ ଏକାପରି ବିନିଯୋଗ କରିଛନ୍ତି ସମାନ ମୂଲ୍ୟ ଯୋଗାଇ ଦେଇଥାଏ । ଯଦିଓ ଏହି କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ଗା ପ୍ରକାର ଗୁଣବତ୍ତା, ସଠିକ୍ ଓଜନ, କମିଶନ, ପରିବହନ ଓ ଅପେକ୍ଷା ସମୟ ପାଇଁ ବଜାର ଦର ହିସାବରେ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତିଯୋଗିତାମୂଳକ ମୂଲ୍ୟ ଦେଇଥାଏ । ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦୀର୍ଘମିଆଦୀ ସ୍ଵତ୍ତରେ ସଭ୍ୟମାନେ ଅଧିକ ସୁବିଧାସୁଯୋଗ ପାଇଥାନ୍ତି ଏବଂ କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ମଧ୍ୟ ଅଛି ଲାଭାଂଶ୍ଚ ରଖେ, ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଏହା ସମସ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ବହନ କରିପାରେ ଓ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ସାଦ ସେବା ଯୋଗାଇ ଦେଇଥାଏ ।

ଦୁଇଟି ପରିସ୍ଥିତି ବିଶ୍ୟରେ ତୁମେ କି ପ୍ରକାର ପ୍ରଭାବ ପଡ଼ିବ ବୋଲି ଭାବୁଛ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା କୋଠରୀରେ ଲେଖନ୍ତୁ ।

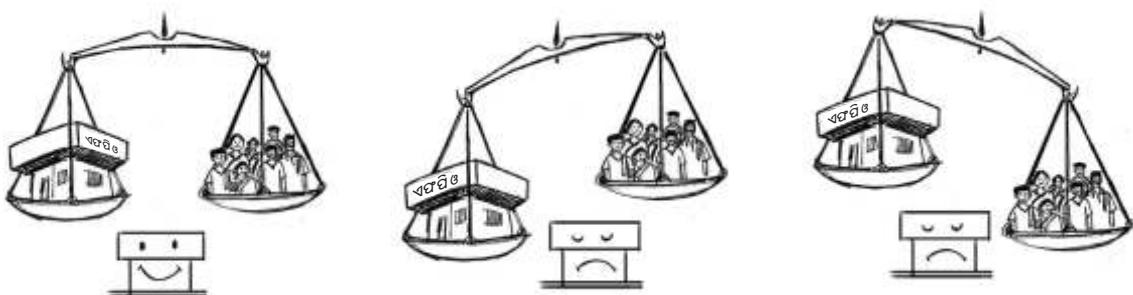
କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ପରିସ୍ଥିତି - ୧	କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ପରିସ୍ଥିତି - ୨

ଏହି ବିଶ୍ଵେଷଣରୁ ଆମେ ଜାଣିଲେ ଯେ କୌଣସି ସୁବିଧା କେବଳ ସତ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରରରେ ନୁହେଁ, କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ପ୍ରରରେ ମଧ୍ୟ ଉପକୃତ ହୋଇଥାଏଟି । ଏମିତି କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟକଲାପ ହେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ଯାହା କେବଳ ସତ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଲାଭ ଦିଏ କିନ୍ତୁ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନକୁ ନୁହେଁ ଅଥବା କେବଳ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ମାତ୍ର ସତ୍ୟଙ୍କୁ ନୁହେଁ । ସତ୍ୟ ପ୍ରରରେ ଓ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ପ୍ରରରେ ଲାଭ/ସୁବିଧାସବୁର ସନ୍ତୁଳନ ରକ୍ଷାକରିବା ବୋର୍ଡର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଳାର ଜରୁଗା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଟେ । ଏଥପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଳୀ ସତ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଆବଶ୍ୟକ ଶିକ୍ଷା ଦେବା ଦରକାର ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ସତ୍ୟମାନଙ୍କ ଆଶାଆକାଂକ୍ଷା ଓ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନରେ ଲାଭଜନକ ସ୍ଥିତି ମଧ୍ୟରେ ଦ୍ୱୟ ସମୟିତ କେତେକ ଉଦାହରଣ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରିବା ।

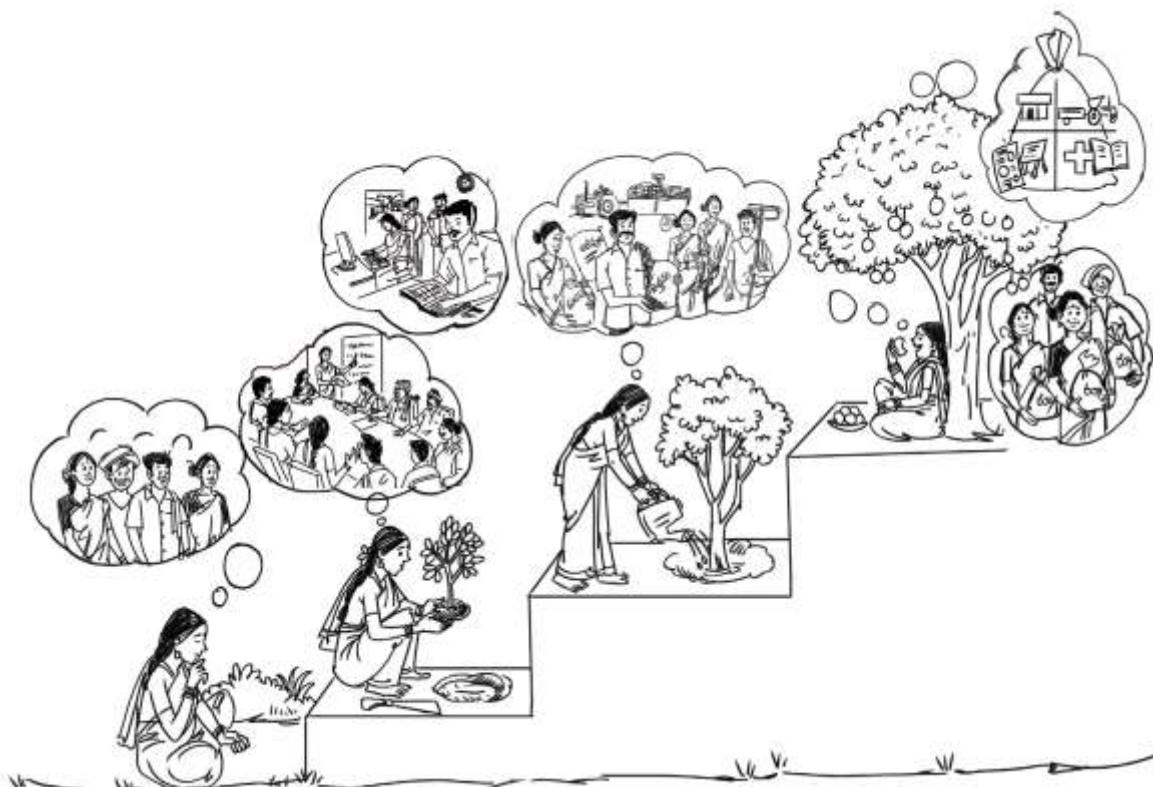
ସେବା	ସତ୍ୟଙ୍କ ଆଶାଆକାଂକ୍ଷା	କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ଲାଭଜନକ ସ୍ଥିତି
ସାର ଯୋଗାଣ	କମ ମୂଲ୍ୟରେ ପହଞ୍ଚାଇବା	ସାର ବ୍ୟବସାୟରେ ସ୍ଵର୍ଗ ଲାଭ
କୃଷି ଯନ୍ତ୍ରପାତି	ଦାର୍ଘ ସମୟ ପାଇଁ ଚାହିଦା ଏବଂ ଅଧିକ କାର୍ଯ୍ୟଭାର	ଯନ୍ତ୍ରପାତିର ଜଳଦି କ୍ଷୟ ହେବା ଓ ରକ୍ଷାବେକ୍ଷଣା ପାଇଁ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ
ପରିବା ସଂଗ୍ରହ	ନିମ୍ନ ଗୁଣାବତା ଥାଇ ଅଧିକ ଦର, ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଅର୍ଥ ପାଇବା	ଗୁଣାବତା କମ ହେବାର ଭୟ, ବଜାର ବିପଦ

ଏହିସବୁ ଉଦାହରଣରୁ ଆମେ ଜାଣିଲୁ ଯେ, ସତ୍ୟଙ୍କ ଆଶାଆକାଂକ୍ଷା ଓ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ଲାଭଜନକ ସ୍ଥିତି ମଧ୍ୟରେ ବେଳେବେଳେ ଦ୍ୱୟ ଦେଖାଯାଇପାରେ । ଅନ୍ୟ ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନକାରୀଙ୍କ ତୁଳନାରେ ଯଦି ସତ୍ୟମାନଙ୍କର ଆଶାଆକାଂକ୍ଷା ବହୁତ ଅଧିକ ହୁଏ, ତା'ହେଲେ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ଖର୍ଚ୍ଚ ଅଧିକ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ତା'ର ଆୟରୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ଉଠାଇ ପାରେନାହିଁ ଯାହା ଫଳରେ ସେବାପ୍ରଦାନ ବଜାୟ ରଖି ପାରେନାହିଁ । ଏହା ସତ୍ୟମାନଙ୍କର ଆଶାଆକାଂକ୍ଷା ଏବଂ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ଲାଭଜନକ ସ୍ଥିତି ପାଇଁ ସବୁ ସମୟରେ ଭାରତୀୟ ରକ୍ଷା କରିବା ବୋର୍ଡର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଳାର ମୁଖ୍ୟ ଦାୟିତ୍ୱ ଅଟେ ।

ସୁଜ୍ଞମିଆଦୀ ଓ ଦୀର୍ଘମିଆଦୀ ସୁବିଧା ସୁଯୋଗରେ ସମନ୍ଵୟ

ସୁଜ୍ଞମିଆଦୀ ଓ ଦୀର୍ଘମିଆଦୀ ସୁବିଧା ସୁଯୋଗରେ ସନ୍ତୁଳନ ରକ୍ଷା କରି ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇବା ଅତି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଚେ । ଏପରିକି ସୁଜ୍ଞ ମିଆଦୀରେ କିଛି ପ୍ରତିଯୋଗୀ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସାମାଜିକ ପ୍ରଲୋଭନ ଦେଖାଇ ଆକର୍ଷଣ କରିବାପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରିବେ । ଦୀର୍ଘମିଆଦୀ ସୁତ୍ରରେ ଅଧିକ ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ ମିଳିପାରିବ ବୋଲି ସମସ୍ତ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇବା ଦରକାର ।

ଉଦାହରଣ ସ୍ଵରୂପ; ଗୋଟିଏ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗୀତ ତାର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କଠାରୁ ଚମାଗେ ସଂଗ୍ରହ କରି ତାହାକୁ କ୍ଷେତ୍ରମାନଙ୍କୁ ବିକ୍ରି କରନ୍ତି । ତରବରିଆଭାବେ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଭୁରୁଷ ଅଧିକ ଲାଭ ପାଇବା ପାଇଁ, କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗୀତ କିଲୋ ପିଛା ୧୦ ଟଙ୍କା ଦିଏ, ମାତ୍ର ସେହି ଏକା ପ୍ରକାର ଶୁଣବରା ଥିବା ଚମାଗେର ବଜାର ଦର ଥିଲା କିଲୋ ପିଛା ୫ ଟଙ୍କା, ଏହାର ଫଳସ୍ଵରୂପ ସଭ୍ୟମାନେ ସୁଜ୍ଞମିଆଦୀ ଲାଭ ପାଇଁ କେବଳ ଆକର୍ଷଣ ହୋଇଥାନ୍ତି । ତା' ନହେଲେ ସଭ୍ୟମାନେ ସୁଜ୍ଞ ସମୟ ପାଇଁ ଲାଭ ପାଇବେ କିନ୍ତୁ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗୀତ ଲାଭଜନକ ସ୍ଥିତିକୁ ଆସିପାରିବ ନାହିଁ ଓ ତେଣୁ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସେବା ଯୋଗାଇବା ଜାରି ରଖିପାରିବେ ନାହିଁ ଯାହାଫଳରେ ସଭ୍ୟଙ୍କୁ ଲାଭ ହେବ ନାହିଁ ।

୩.୪ ସଭ୍ୟ ସଂପର୍କ

କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଂଗ୍ରହରେ ସଭ୍ୟମାନେ ମାଲିକ ଓ ଉପଭୋକ୍ତା, ବ୍ୟବସାୟିକ ସ୍ଥିରତା ଓ ଦୀର୍ଘଯୁକ୍ତିଭୁଲିଙ୍କ ପାଇଁ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ସହ ସମ୍ପର୍କ ରଖିବା ନିହାତି ଜରୁରୀ । ନିମ୍ନରେ ସଭ୍ୟ ସମ୍ପର୍କର ବତ୍ତିନ୍ତି ଉପାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ସୂଚନା ଓ ଯୋଗାଯୋଗ	<ul style="list-style-type: none"> • ଶୁଦ୍ଧ ପୁସ୍ତିକା • ବାର୍ଷିକ ବିବରଣୀ • ସୂଚନା ଫଳକ
ମତାମତ	<ul style="list-style-type: none"> • ସେବା ସମ୍ପର୍କରେ • ସମସ୍ୟା ଉପଲ୍ବିଧାପନ ଓ ସମାଧାନ
ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ	<ul style="list-style-type: none"> • କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଂଗ୍ରହ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ • ସଭ୍ୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଆଲୋଚନା ସ୍ଥାନ ଯଥା; ସଂଗ୍ରହ କେନ୍ଦ୍ର, ବିହନ, ସାର, ଯନ୍ତ୍ରପାତି ପ୍ରଦାନ କେନ୍ଦ୍ର
ସେବା ପ୍ରଦାନ କରିବା	<ul style="list-style-type: none"> • ସମୟ ଅନୁସାରେ ଗୁଣାମ୍ବନ ସେବାସମୂହ • ଭଲ କାମ କରିଥିବା ସଭ୍ୟଙ୍କୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ/ ପୁରୁଷାର
ଆବଶ୍ୟକତା ଚିହ୍ନଟ	<ul style="list-style-type: none"> • ସମୟାନୁସାରେ ପରିବର୍ତ୍ତତ ଆବଶ୍ୟକତା
ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା	<ul style="list-style-type: none"> • ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ • କ୍ଷେତ୍ର ପରିଦର୍ଶନ • ସତେତନମୂଳକ ବୈଠକ

ଉପରୋକ୍ତ ସୁଚନା ଅନୁଯାୟୀ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗଠନ ବିଭିନ୍ନ ଉପାୟରେ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ସହିତ ସଫର୍କ ଜାରି ରଖୁ ପାରନ୍ତି । ସଭ୍ୟକ ଶିକ୍ଷା, ସୁଚନା ଏବଂ ଯୋଗାଯୋଗ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅତି ପ୍ରଭାବୀ ଅଟେ । ସମୟାନୁକ୍ରମେ ଉତ୍ତମ ସେବା ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ସେବାସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ, ଆବଶ୍ୟକତା ଓ ଗୁଣବତ୍ତା ଲାଭ୍ୟାଦି ସଫର୍କରେ ନିଯମିତ ମତାମତ ନେବା ଆବଶ୍ୟକ । ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସୁବିଧା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଜଗୁରୀ ଅଟେ ଯଥା; ଶୌଗଳ୍ୟ, ପିଇବା ପାଣି, ବହିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଲାଭ୍ୟାଦି ।

ସମସ୍ୟା ସମାଧାନର ବ୍ୟବସ୍ଥା / ଉପାୟ (ଅଭିଯୋଗ ଶୁଣାଣି)

ଯେ କୌଣସି ସଭ୍ୟ ସଂପର୍କତ ସମସ୍ୟାକୁ ସଠିକ୍, ସମୟରେ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ଭାବରେ ସମାଧାନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗଠନ ବୋର୍ଡର ଯେ କୌଣସି ସଭ୍ୟଙ୍କୁ ଅଭିଯୋଗ ଶୁଣାଣି ପାଇଁ ମାନୋନୀତ କରିବେ । ସମସ୍ୟାର ପ୍ରକାରକୁ ନେଇ ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ କିମ୍ବା ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର କମିଟି ଯଥା; ପ୍ରଶାସନିକ, ଆର୍ଥିକ ଲାଭ୍ୟାଦି କରିପାରିବେ ।

- ସୁଚନା ଫଳକ ଓ କ୍ଷୁଦ୍ରପୁସ୍ତିକାରେ କମିଟିର ନାମ, ଯୋଗାଯୋଗ ପାଇଁ ସଭ୍ୟଙ୍କ ନାମ ସଂକ୍ଷିପ୍ତଭାବରେ ଲେଖାଯିବା ଉଚିତ୍ ଅଟେ ।
- ସମାଧାନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଓ ନିର୍ଭାରିତ ସମୟସୀମା ମଧ୍ୟ ସୁଚୀତ ହେବା ଦରକାର ।
- ସମସ୍ତ ଅଭିଯୋଗ ମୌଖିକ/ଲିଖିତ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ, ଯେଉଁଥରେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ନାମ ଓ ଅଭିଯୋଗର ପ୍ରକାର ଲେଖାଥିବ ।
- ନିକଟରେ ଥିବା ପରିଷଦ ବୈଠକରେ ଏହି ବିଷୟଟି କାର୍ଯ୍ୟସୁଚୀରେ ସ୍ଥାନିତ କରାଯାଇ ପଦେକ୍ଷପ ନିଆଯିବା ଉଚିତ୍ ।
- କମିଟିର ସଭ୍ୟମାନେ ସେହି ଅଭିଯୋଗକାରୀ ସଭ୍ୟଙ୍କୁ ରେଟି ସମସ୍ୟା ବିଷୟରେ ଜାଣିବେ ଓ ବୁଝିବେ ।
- ବୈଠକ ବିବରଣୀ ଖାତାରେ ବୈଠକର ନିଷ୍ଠି ସଠିକ୍ ଭାବରେ ଲେଖାଯିବ ଓ ନିଷ୍ଠିକୁ ଲିଖିତଭାବେ ଜଣାଇବେ ।

କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନରେ ସଦସ୍ୟତା- କେଉଁମାନେ ? କିପରି ?

ଆଧୁବେଶନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନରେ ସଦସ୍ୟତା ମାନଦଣ୍ଡକୁ ବୁଝିବା
କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନରେ ସଦସ୍ୟତା ହାସଳ କରିବାର
ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ବୁଝିବା ।

ବିଷୟବସ୍ତୁ

୧. ସଭ୍ୟଗ୍ରହଣ

୨. ସଭ୍ୟ ବହିଷ୍କାର

୩. ସଭ୍ୟ ବିରତି ବା ବିରାମ

ଆମ କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ଉପବିଧୁ ନୀତିନିଯମରେ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କର ଯୋଗ୍ୟତା ଏବଂ ଅଯୋଗ୍ୟତା ଅନୁଯାୟୀ ଆମର କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କର ନାମ ଲେଖାଇବା ଦାୟିତ୍ୱ ଅଟେ ।

ସଦସ୍ୟତା ପାଇବା ପାଇଁ ପ୍ରକ୍ରିୟା

- କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନରେ ସଦସ୍ୟତା ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଜଞ୍ଜଳି ବ୍ୟକ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ଆବେଦନକୁ କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ସଚିବ/ସିଇଓଙ୍କ ନିକଟରେ ଦାଖଲ କରିବେ, ଯିଏ ଏହାକୁ ବୋର୍ଡ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଳୀର ବିଚାର ପାଇଁ ରଖିବେ । ସଦସ୍ୟତା ପାଇଁ ୩୦ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଆବେଦନ କରାଯିବ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଳୀର ନିଷ୍ପତ୍ତି ସହିତ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଜଣାଯିବ ।

- ଆବେଦନକାରୀ ସଦସ୍ୟତା ଗ୍ରହଣ ପି _____ ଟଙ୍କା ଦେବେ ଏବଂ _____ ଟଙ୍କା ଅଂଶଧନ ବାବଦକୁ ଦେବେ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦେଇ ଯାହା ସଦସ୍ୟତା ଗ୍ରହଣ ସମୟରେ ବଳବତ୍ତର ଥାଏ । କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ଏକ ରସିଦ୍ ଏବଂ ବଣ୍ଣ ପ୍ରଦାନ କରେ ଏବଂ ସଦସ୍ୟତା ରେକର୍ଡକୁ ଅଧୁନାତନ କରିବେ । ଏହି ବିଷୟରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଲୀର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦୂରାକ୍ଷ ଅଟେ ଓ ଏହା ଆଜନର ପ୍ରାବଧାନ, ଉପବିଧୁ ଓ ବ୍ୟବସାୟିକ ଓ ପ୍ରଶାସନିକ ନିୟମକାନ୍ତିନ ଅନ୍ତର୍ଗତ ହୋଇଥିବା ।

ସଦସ୍ୟତା ବିରତି / ବିରାମ କେଉଁ ପରିସ୍ଥିତିରେ ସଦସ୍ୟତା ବନ୍ଦ ହେବ ?

- କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଲୀର ଅନୁମୋଦନ ପରେ ସଦସ୍ୟତାର ପ୍ରତ୍ୟାହାର
- କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ଉପବିଧୁରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଯେ କୌଣସି କାରବାର କିମ୍ବା ସେବାରେ ସଦସ୍ୟ ଏକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିନାହାଁନ୍ତି ।
- କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ସ୍ଵାର୍ଥ ପାଇଁ କ୍ଷତିକାରକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ଭାଗ ନେଲେ ସଦସ୍ୟତାରୁ ବହିଷ୍କାର କରାଯିବ ।
- ସଦସ୍ୟତା ବନ୍ଦ ହେବା ପରେ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନରେ ଥିବା ସଦସ୍ୟଙ୍କ ଦେଶନେଶ ହିସାବ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ହିସାବନିକାଶ ହେବ ।

ପୁଣ୍ଡି ଅନୁଦାନ - ସଦସ୍ୟତା ହିଁ ମାଲିକାନା

ଅଧ୍ୟବେଶନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ଅଂଶଧନର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ
ବୁଝିବା ।

କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ସଭ୍ୟଙ୍କ ଉକ୍ତ ଆର୍ଥିକ
ଦାବିଦାରୀର ଗୁରୁତ୍ବକୁ ବୁଝିବା ।

ବିଷୟବସ୍ତୁ

- କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ପାଇଁ ଅଂଶଧନ
- କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ସଦସ୍ୟଙ୍କ ଉକ୍ତ ଆର୍ଥିକ ଦାବିଦାରୀର ଗୁରୁତ୍ବ

ଉପକ୍ରମ

ପୂର୍ବ ଅଧ୍ୟବେଶନରେ ଆମେ ଜାଣିଲୁ ଯେ, କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ମାଲିକାନା ବଜାଯ ରଖିବାକୁ ହେଲେ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ପୁଣ୍ଡି ବିନିଯୋଗ ହେଉଛି ମୁଖ୍ୟ ଚାରିକାଠି । ଯଦି ଗୋଟିଏ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ପ୍ରକୃତ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ମାଲିକାନାସତ୍ତ୍ଵରେ ତାଳେ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କର ଏହି ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟ ବିଶ୍ୟରେ ଆଲୋଚନା ଆମେ ଏହି ଅଧ୍ୟବେଶନରେ କରିବା ଓ ବାର୍ଗସ୍ଥୀୟୀ ହେବା ପାଇଁ ଏହା ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଖରୁ ଯଥେଷ୍ଟ ମୂଳଧନ ପାଇବା ଦରକାର ।

ଆଲୋଚନା ପାଇଁ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ

- କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ବ୍ୟବସାୟ ଆରମ୍ଭ କରିବାପାଇଁ ଅର୍ଥ ଯୋଗାଣର ମୁଖ୍ୟ ଉପରୁତ୍ତିକ କ'ଣ ?
- ଅଂଶଧନ କହିଲେ ଆମେ କ'ଣ ବୁଝୁ ?

କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ବ୍ୟବସାୟ ପାଇଁ ଅର୍ଥ ଆବଶ୍ୟକ କରେ ଏବଂ ସେମାନେ ମୁଖ୍ୟ ଗାନ୍ଧି ଉପରୁ ଅର୍ଥ ସଂଗ୍ରହ କରିଥାନ୍ତି ।

କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଂଗଠନର ଅର୍ଥନୀତିକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିଥାନ୍ତି ।

୧. ସଭ୍ୟଙ୍କ ଅଂଶଧନ ସଂଗ୍ରହ ମାଧ୍ୟମରେ ।
୨. କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଂଗଠନ ବ୍ୟବସାୟରୁ ରଖିଥିବା ବଳକା ଅର୍ଥ ।
୩. ସଦସ୍ୟଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଆଗ୍ରହୀ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁରୁ ଅନୁଦାନ ଓ କରଜ ।

ସଦସ୍ୟ ଅଂଶଧନର ୨ ଟି ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଲା – ସଭ୍ୟଙ୍କ ଅଂଶଧନ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଂଗଠନକୁ ଯଥେଷ୍ଟ ମୂଳଧନ ଯୋଗାଇଥାଏ ଓ ସେମାନେ ମାଲିକାନା ଭାବନା ସୃଷ୍ଟି କରନ୍ତି ।

ସଭ୍ୟଙ୍କ ଅଂଶଧନ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଂଗଠନ ପାଇଁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସଭ୍ୟଙ୍କ ସମର୍ପଣଭାବ ସୂଚୀତ କରିଥାଏ । ଏହା ମଧ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସଦ୍ୟସଙ୍କ ଆର୍ଥିକ ଦାବିଦାରୀକୁ ଚିହ୍ନିତ କରିଥାଏ । ଯେତେବେଳେ ସଭ୍ୟ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଂଗଠନରୁ ଅବ୍ୟାହତି ନିଏ ସେତେବେଳେ ତାର ପୁଞ୍ଜିକୁ ଫେରାଇ ନେଇଥାଏ ।

କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଂଗଠନ ତା'ର ସଭ୍ୟଙ୍କୁ ଅଂଶଧନ ସଂଗ୍ରହ କରିଥାଏ କାହିଁକି ?

ଆଶଧନ ମାଲିକାନା ମୁଦ୍ରାର ଗୋଟିଏ ପାର୍ଶ୍ଵ ହେଲେ ଅନ୍ୟ ପାର୍ଶ୍ଵଟି ହେଲା ସଭ୍ୟ ପାଉଥିବା ସେବା ଓ ସୁବିଧାସମୂହ ଅଟେ । କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଂଗଠନର ବ୍ୟବସାୟକୁ ମାଲିକମାନେ ବିନିଯୋଗ ପାଣି ଦେଇଥାନ୍ତି ଓ ପ୍ରତିବଦଳରେ ସମବାୟ ସଭ୍ୟ- ମାଲିକମାନଙ୍କୁ ସେବା ସୁବିଧାସବୁ ଯୋଗାଇଥାଏ । ସଂଗଠନ ପାଇଁ ସବୁଠାରୁ ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁବିଧା ହେଲା କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଂଗଠନର ଅଣ୍ଡିତ । ଲୋକମାନେ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଂଗଠନରେ ପୁଞ୍ଜି ବିନିଯୋଗ କରନ୍ତି, କାରଣ ସେମାନେ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଂଗଠନ ଦେଉଥିବା ସେବାର ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି ।

ଏତଦ୍ ବ୍ୟତୀତ, ଗୋଷ୍ଠିର ଅଂଶ ଭାବେ ସଭ୍ୟମାନେ ସେବା/ସୁବିଧା ପାଇଥାନ୍ତି ଓ ସେମାନେ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଂଗଠନ ମିଶନ୍ ଓ ସେ ଯେଉଁ ଗୋଷ୍ଠିକୁ ସେବା ଦେଉଛି, ତା'କୁ ସହଯୋଗ କରନ୍ତି” ।

ଆଲୋଚନା ପାଇଁ ପ୍ରଶ୍ନ – କେଉଁ ପ୍ରକାର ପୁଞ୍ଜି ସବୁଠାରୁ ଉଭମ ?

କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଂଗଠନର ଗୋଷ୍ଠିଭିନ୍ନ ବ୍ୟବସାୟର ଉପକାରୀତାକୁ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥାଏ, ଯେଉଁଠାରେ ବହୁତ ଲୋକଙ୍କୁରୁ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଅଞ୍ଚଅଛି ବିନିଯୋଗ ରାଶି ଆଣି ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଥିବା ମୂଳଧନ, ଯାହାକୁ ଦେଖାଇ ଅଧିକ ପୁଞ୍ଜି ଯୋଗାଇ କରିବା ସମ୍ଭବ ହୋଇଥାଏ । ସଭ୍ୟଙ୍କ ଅଂଶଧନ ସାମିତି ହୋଇପାରେ ଓ ଧାରେ ଧାରେ ଏହା ବଢ଼ିଥାଏ, ବିଶେଷ କରି କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଂଗଠନ ଯିଏ ନିଜର ବ୍ୟବସାୟକୁ ଚାହୁଁଛି ଅଂଶଧନ ବିନିଯୋଗ ବ୍ୟାଙ୍କ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରଣ ପ୍ରଦାନକାରୀଙ୍କୁ ସଭ୍ୟ- ମାଲିକଙ୍କ ସମର୍ପଣଭାବକୁ ଦର୍ଶାଇଥାଏ । ସେ ଯାହା ହେଉନା କାହିଁକି, ମୂଳଧନର ପ୍ରକାର ଓ ଉତ୍ସ ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ କାରଣ ସେମାନେ ରଣ ଆଣିବା ପାଇଁ ସର୍ବାବଳୀ ନିଶ୍ଚିତ କରିଥାନ୍ତି ।

ଘରଣା ଅନୁଧାନ କରିବା/ସଫଳ କାହାଣୀ

କମଳପୁର ବ୍ଲୌକେ ଧରଣୀ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନରେ କାମ କରୁଥାଏଇଛି । ଏହା ସମବାୟ ଆଜନ୍ ଅଧ୍ୟନରେ ପଞ୍ଜିକୃତ ହୋଇଛି । ଯେଉଁ କୃଷକମାନେ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ସୁବିଧା ସ୍ଵୁମୋଗକୁ ଉପଭୋଗ କରିବାକୁ ଉଚ୍ଛବି ଏବଂ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ନିୟମକାନୁନ ମାନିବା ସହିତ ସଙ୍ଗଠନରେ ଅଂଶଧନ, ପ୍ରବେଶିକା ଫି ପ୍ରଦାନ କରି ସଦସ୍ୟତା ଗ୍ରହଣ କରିଲେ । କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ତାର ପଞ୍ଜିକୃତ ସଭ୍ୟ ଓ ଅନ୍ୟ ଅଣେକ ପାଖରୁ କୃଷିଜାତ ଦ୍ରୁବ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରନ୍ତି । ଯାହାହେଉ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ବ୍ୟବସାୟିକ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ମୋଟ ସଂଗ୍ରହର ୨୦% ରୁ କମ୍ ଦ୍ରୁବ୍ୟ ଅଣ୍ୟକଙ୍କ ପାଖରୁ ସଂଗ୍ରହ କରିବା ନିଶ୍ଚିତ କରୁଛି ।

କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ଅନୁଭବ କଲା ଯେ, ସଭ୍ୟଙ୍କ ଅଂଶଧନ ସାମିତ ଏବଂ ଧୂରେ ଧୂରେ ବଢୁଛି । କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ତା'ର ବ୍ୟବସାୟକୁ ତୀହାତର କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ଏବଂ ବିକାଶ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଅନୁଷ୍ଠାନ ଠାରୁ ରଣ ଆଣୁଥାଏଇ । ନାର୍ତ୍ତ ହେଲା, କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ସାଧାରଣ ପରିଷଦ, କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ସହ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଭ୍ୟ କରିଥିବା ଦେଶନେଶ ଉପରେ ଆଧାରିତ କରି ୪୦% ବଳକା ଅର୍ଥ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଆସୁଥାଏଇ । ସଭ୍ୟମାନେ କୁହନ୍ତି ଯେ, ଆମେ ଆମର ସମବାୟକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଛୁ କାରଣ ଆମ ଠାରୁ ଦ୍ରୁବ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ ମାଧ୍ୟମରେ ଅଧିକ ଲାଭ ରଖୁନାହଁ, କାରଣ ଆମର ଦେଶନେଶ ଅନୁପାତରେ ଆମକୁ ବଳକା ରାଶି ଫେରାଇ ଦେଉଛନ୍ତି । କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଳୀ କୁହନ୍ତି ଯେ, ସେମାନେ ଫେରଷ୍ଟ ପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଦିଅନ୍ତି କାରଣ ସେହି ଫେରଷ୍ଟ ପ୍ରକୃତ ଆୟ କରିବାକୁ ସମବାୟ ଉପରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଚାପ ସୃଷ୍ଟି କିରବ, ଯାହା ଏକ ସୁମ୍ଭୁ ବ୍ୟବସାୟର ଚିହ୍ନ ଅଛେ ।

ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଅଂଶଧନ ସଂଗ୍ରହ କରିବାର ଉପକାରୀତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଚିନ୍ତାକରି ନିମ୍ନ ବାକ୍ତାରେ ଲେଖନ୍ତୁ

ସଭ୍ୟଙ୍କ ଅର୍ଥନୈତିକ ଦାବିଦାରୀତା

ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମେ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ୨ ଟି କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଂଗ୍ରହନଙ୍କ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିବା ଓ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ଯେ, କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଂଗ୍ରହନଙ୍କର ସଭ୍ୟଙ୍କ ଦାବିଦାରୀତା, ମାଲିକାନା ଓ ଦାର୍ଘ୍ୟାୟୀତ୍ତ ମଧ୍ୟରେ କ'ଣ ସଫଳ ଅଛି ।

କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଂଗ୍ରହନ -୧ : କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଂଗ୍ରହନ ଗଠିତ ହୋଇଥିବା ଅଞ୍ଚଳର ସମସ୍ତ ସଭ୍ୟ ରହିବେ । କାରଣ ଅଂଶଧନ ପାଇଁ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଂଗ୍ରହନ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସହଯୋଗ କରିଥାନ୍ତି । ସଭ୍ୟମାନେ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଂଗ୍ରହନ ପାଇଁ ନିୟମିତ ମାସିକ ସଂଗ୍ରହ କରିଥାନ୍ତି । ଅନୁଷ୍ଠାନର ବିନିଯୋଗ ଓ ଖର୍ଚ୍ଚ ସମକ୍ଷୀୟ ସୁଚନା ପାଇଥାନ୍ତି । ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ସଞ୍ଚାର, ପଇୟ, କରଜ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଅନୁଗାମୀ କରିଥାଏ । ଜଣେ ସଭ୍ୟ ସଞ୍ଚାର ଅର୍ଥର ୧୦ ଶୁଣ କରଜ ନେଇପାରିବାର ସୁବିଧା ରହିଛି । କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଂଗ୍ରହନ ମୂଲ୍ୟର ୧୦% ଯାହାକୁ ବ୍ୟବସାୟିକ ପରିଚାଳନା ଚକ୍ର ଶେଷରେ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଫେରନ୍ତ କରିଥାନ୍ତି ।

କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଂଗ୍ରହନ -୨ : ଅନ୍ୟ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଂଗ୍ରହନରେ କୃଷକମାନେ ଯୋଗ ଦିଅନ୍ତି ଏବଂ ଅନୁମୋଦିତ ସାମିତି ଅଂଶଧନ ପଇୟ କରନ୍ତି । କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଂଗ୍ରହନ ତା'ର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ କୌଣସି ସଂଗ୍ରହ ଓ କରଜର ସୁବିଧା ସୁଯୋଗର ସେବା ପ୍ରଦାନ କରିନଥାଏ । କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଂଗ୍ରହନ ତା'ର ଅର୍ଥକୁ ବିକଶିତ ଅର୍ଥନୈତିକ ଅନୁଷ୍ଠାନରୁ ବଜାର ଦର ସୁଧର ହାରରେ ଧାର କରିଥାଏ । ଯାହା ହେଉ ଏହା ବ୍ୟବସାୟିକରଣ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନୁହେଁ । ତେଣୁ ଏହା ବିନା ସୁଧରେ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଂଗ୍ରହନଙ୍କୁ କରଜ ଦେଇଥାଏ । କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଂଗ୍ରହନ ପ୍ରତିରେ ପୁଞ୍ଜିର ଉପଯୁକ୍ତ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଅର୍ଥନୈତିକ ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଂଗ୍ରହନ ସିଲେକ୍ ଖୋଲାବଜାର ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥାନ୍ତି । କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଂଗ୍ରହନ ଦାର୍ଘ୍ୟାୟୀତ୍ତ ନିଷ୍ଠିତକରିବା ପାଇଁ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ବେତନ ପ୍ରୋସ୍ତାହକ ସଂସ୍ଥା ପ୍ରଦାନ କରିଥାନ୍ତି ।

ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ଅର୍ଥର ବିକାଶ ପାଇଁ ଏବଂ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ଉପରେ ଏହାର ପ୍ରଭାବ ବିଷୟରେ ଆମେ ଆଲୋଚନା କରୁ ଯେ, ଏହାର ମାଲିକାନା, ନିୟମଣି ଓ ଅନୁଷ୍ଠାନର ଦାର୍ଘ୍ୟାୟୀତ୍ତକୁ ନିମ୍ନରେ ଥିବା ପ୍ଲାନକୁ ତୁମ ମତରେ ପୂରଣ କର ।

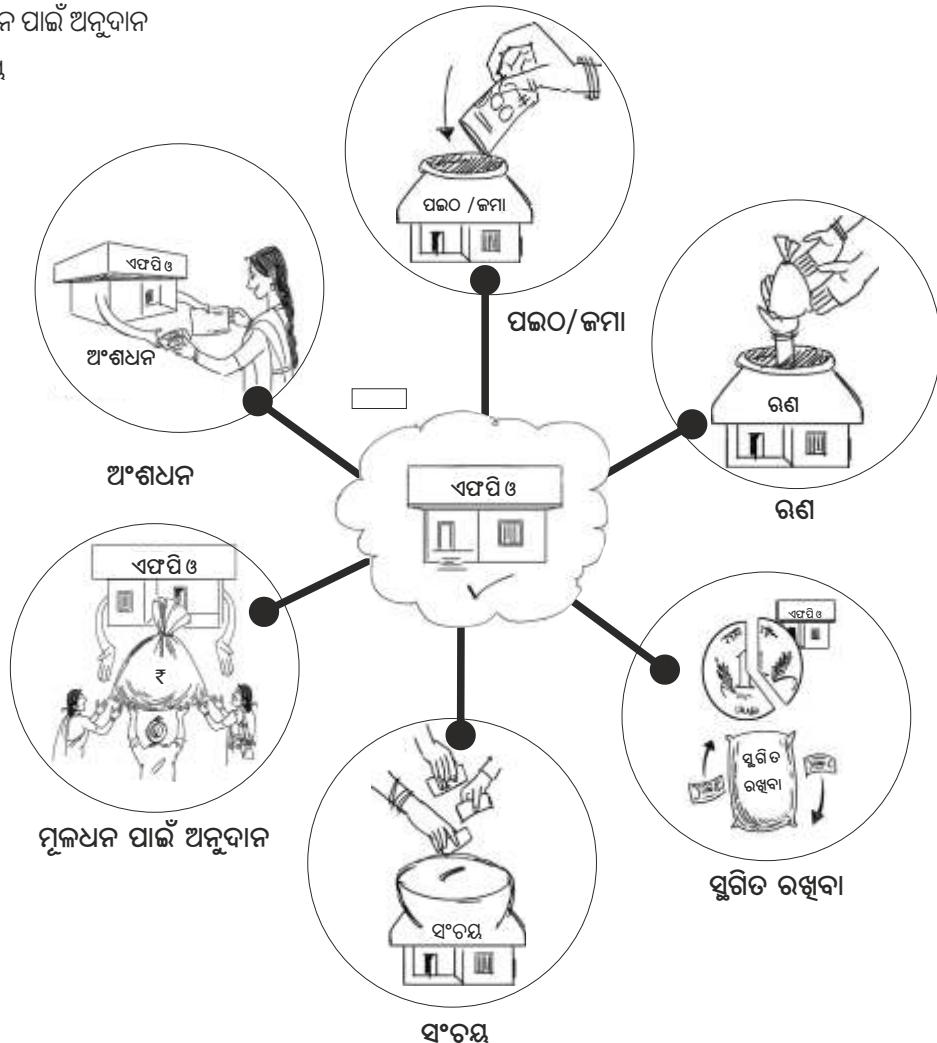
କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଂଗ୍ରହନ ପରିସ୍ଥିତି -୧	କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଂଗ୍ରହନ ପରିସ୍ଥିତି -୨

ଏଥରୁ ଆମେ ଜାଣିଲୁ ଏହା ସତ୍ୟମାନଙ୍କ ଅର୍ଥନୀତିର ବିକାଶର ଅନୁଭବ । କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ମାଲିକାନା ଓ ବିକାଶ ଏକ କଠିନ ବ୍ୟାପାର ଅଟେ । କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ନିଜସ୍ଵ ବିନିଯୋଗ ପାଣି ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ପାଣି ନହେଲେ ଅନୁଷ୍ଠାନ ବଢ଼ିପାରିବ ନାହିଁ, ଆଖୁଦୃଷ୍ଟିଆ ନିଜସ୍ଵ ପାଣି ବିନା ବାହ୍ୟ ମାଲିକାନା ମୁଖ୍ୟତଃ ବାହ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହୋଇଥାଏ । ଯଦି ଆଖୁଦୃଷ୍ଟିଆ ସତ୍ୟଙ୍କ ଅର୍ଥର ବିକାଶ ନିମ୍ନରେ ମାଲିକାନା ଆବଶ୍ୟକ, ଯେଉଁମାନେ ବିଭିନ୍ନ ଶ୍ରେଣୀରେ କାମ କରିବାରେ ଚୁଡାନ୍ତ ନିଷ୍ପରିରେ ମୁଖ୍ୟ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରି କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର କାର୍ଯ୍ୟଧାରାକୁ ଆଗେଇ ନିଅନ୍ତି ।

କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନରେ ଆର୍ଥିକ ଦାବିଦାରୀତା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉପାୟଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ରହିପାରିବ ।

ଚିତ୍ରର ବାର୍ତ୍ତା-

- ଅଂଶଧନ
- ପଇୟ / ଜମା
- ରଣ
- ମୂଳଧନ ପାଇଁ ଅନୁଦାନ
- ସଂଚୟ

ସଂଲଗ୍ନ - ୧

ଏମ୍‌ୱେସିୱେସି ଆଇନ୍ ୧୯୯୪ର ସଦସ୍ୟତା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଓ ପ୍ରାବଧାନ

‘ସଭ୍ୟ’ ଅର୍ଥ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଉତ୍ସାହକ କିମ୍ବା ଉତ୍ସାହକ ଉଦ୍‌ଦେୟାଗ ଯିଏକି କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗଠନର ଉପବିଧୁରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଦସ୍ୟତା ଯୋଗ୍ୟତା ମାନଦଣ୍ଡ ପୂରଣ କରୁଥିବ ଓ ଯିଏ ଅଂଶଧନ ପଇଁ କରିଥିବ ।

୧. ଉପବିଧୁ ଅନୁଯାୟୀ ଯେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଯିଏ ସମବାୟ ସମିତିର ସମସ୍ତ ସୁବିଧା/ସେବାକୁ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିବ ଏବଂ ଯେ ସମିତିର ସଦସ୍ୟତାର ଦାୟିତ୍ବ ନେଇ ସମିତିର ସର୍ବାଳକୀୟ ପୂରଣ କରିବାକୁ ଲାଭା ପ୍ରକାଶ କରିଥାଏ, ସେହିଭଳି ବ୍ୟକ୍ତି ସମିତିର ସଦସ୍ୟ ହୋଇପାରିବ । ଏହି ସର୍ବ ସହିତ ଯେ, ଦରଖାସ୍ତକାରୀଙ୍କୁ ସେବା ଯୋଗାଇବା ସ୍ଥିତିରେ ସମବାୟ ସମିତି ଥିବ ଓ ଏହା ମଧ୍ୟ ଯେ ଦରଖାସ୍ତକାରୀ ଏକାପରି ବା ସମାନ ସେବା ଯୋଗାଇଥିବା ପଞ୍ଜିକୃତ ସମବାୟ ସମିତିର ସଭ୍ୟ ହୋଇ ନ ଥିବ ।
୨. ସମବାୟ ସମିତିର ଉପବିଧୁରେ ଲିଖିତ ପ୍ରଶାଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ସଭ୍ୟପଦ ଗ୍ରହଣ କରିପାରିବ କିମ୍ବା ସଭ୍ୟପଦରୁ ବହିଷ୍କାର ହୋଇପାରିବ । ଗୋଟିଏ ନିର୍ବାଚିତ ପରିଷଦ ଦ୍ୱାରା କିମ୍ବା ସାଧାରଣ ପରିଷଦ ଦ୍ୱାରା ଯେଉଁଠାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ନିର୍ବାଚିତ ପରିଷଦ ନାହିଁ ।
୩. ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ସଦସ୍ୟତା ଗ୍ରହଣ କଲାପରେ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ଅଧିକାର ଜାହିର କରିପାରିବ, ଯେପରିକି ଭୋଟଦେବାର ଅଧିକାର, ଯାହାକି ସମୟକୁ ସମୟ ନୀତିନିୟମ ଅନୁସାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଥାଏ । ଭୋଟ ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଅତି କମରେ ଗୋଟିଏ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସଭ୍ୟ ରହିଥିବା ଅବଶ୍ୟକ । ସମବାୟ ସମିତି ପଞ୍ଜିକୃତ ହେବାର ଏକ ବର୍ଦ୍ଦି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ନିଯମ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ସଭ୍ୟଙ୍କ ପାଇଁ ଲାଗୁ ହୋଇଥାଏ । ଆଇନ୍ ଆଶା କରେ ନାହିଁ ଯେ, ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଏକପ୍ରକାର ସେବା ପାଇବା ପାଇଁ ଏକରୁ ଅଧିକ ସମବାୟ ସମିତିର ସଭ୍ୟ ହୋଇଥିବେ ।
୪. ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଏହି ସୁବିଧା ହାସଳ କରିବାପାଇଁ ଆଶା କରେ, ଯିଏକି ଏକରୁ ଅଧିକ ସମବାୟ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଥାଏ ।

ସଂଲଗ୍ନ - ୨

କମ୍ପାନୀ ଆଇନ୍ ୨୦୧୩ ଅନୁଯାୟୀ ସତ୍ୟପଦ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବା ପ୍ରାବଧାନ

ସତ୍ୟକ ଅଧିକାରସମୂହ

ଯେତେବେଳେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଥରେ ସତ୍ୟ ହୋଇଗଲା ପରେ ସେ କୃଷକ ଉପ୍ରାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ନିୟମ ଅନୁସାରେ ତାର ସଦସ୍ୟତା ଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସତ୍ୟକ ଅଧିକାରକୁ ଉପରୋଗ କରିବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ । ସତ୍ୟକ ଅଧିକାର ଗୁଡ଼ିକ ହେଲା

- ନିଜର ଆଂଶିକ ନିଷ୍ଠାପନ
- କମ୍ପାନୀର ବୈଠକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣରେ ଭୋଗ ଦେବା
- କମ୍ପାନୀର ଅସାଧାରଣ ସାଧାରଣ ବୈଠକ ପାଇଁ ନୋଟିସ ଦେବା ଅଥବା ମିଲିତତାବେ ନୋଟିସ ଦେବା
- ସାଧାରଣ ବୈଠକରେ ଯୋଗଦାନ ଏବଂ ଭାଗ ନେବା ପାଇଁ ନୋଟିସ ଗ୍ରହଣ କରିବା;
- ସାଧାରଣ ବୈଠକରେ ଯୋଗଦେବା ଓ ଆଲୋଚନାରେ ଭାଗ ନେବା
- ଯଦି କୌଣସି ସତ୍ୟ କର୍ପୋରେଟ ସଂସ୍ଥାର ହୋଇଥିବେ, ତାଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧି ସାଧାରଣ ବୈଠକରେ ଯୋଗଦେବା ପାଇଁ ପଠାଇବେ ଓ ସେ ସଂସ୍ଥା ତରଫରୁ ସାଧାରଣ ବୈଠକରେ ଭୋଗ ଦେବେ;
- କମ୍ପାନୀ ବିବରଣୀଟିକୁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- କମ୍ପାନୀର ଲାଭାଂଶକୁ ଉପରୋଗ କରିବା
- ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଲୀକୁ ନିର୍ବାଚିତ କରିବା ଓ ତାଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ କମ୍ପାନୀ ପରିଚାଳନାରେ ସହଭାଗୀ ହେବା
- ଉପୀତନ ସ୍ଥଳେ ସହାୟତା ପାଇଁ କମ୍ପାନୀ ବିଧୁ ପରିଷଦକୁ ଆବେଦନ କରିବା;
- କୁପରିଚାଳନା ସ୍ଥଳେ ସହାୟତା ପାଇଁ କମ୍ପାନୀ ବିଧୁ ପରିହିତକୁ ଆବେଦନ କରିବା;

ସତ୍ୟକୁ ମତଦାନ କରିବାର ଅଧିକାର

- (କ) ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସଦସ୍ୟତା କ୍ଷେତ୍ରରେ, ତାଙ୍କର ଅଂଶଧନ ପରିମାଣ ଅଥବା ଉତ୍ସାହକ କମ୍ପାନୀର ପୃଷ୍ଠାପୋଷକତା ନିର୍ବିଶେଷରେ, ଜଣେ ସତ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଭୋଟ୍ ଆଧାରରେ ଭୋଟଦାନ ଅଧିକାର ରହିବ ।
- (ଖ) ଜଣେ ସକ୍ରିୟ ସତ୍ୟକୁ ଅର୍ଥନାତି ଚିଠି ପ୍ରସ୍ତୁତ ପାଇଁ ଅଧିକ ମତଦାନର କ୍ଷମତା ମିଳିଥାଏ ।
- (ଗ) ଯେଉଁଠାରେ ସଦସ୍ୟତା କେବଳ ଉତ୍ସାହକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ହୋଇଥାଏ, ଉତ୍ସାହକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ସଦସ୍ୟତା ସହଭାଗୀତା ଆଧାରରେ ମତଦାନ ଅଧିକାର ହିସାବ କରାଯାଇପାରେ ।
- (ଘ) ଯେଉଁଠାରେ ସଦସ୍ୟତା ଉତ୍ସାହକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଓ ଏକକ ବ୍ୟକ୍ତି ଆନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ଏକକ ମତଦାନ ଯଥା; ଜଣେ ସତ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଭୋଟ୍ ଆଧାରରେ ମତଦାନ ଅଧିକାର ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିଥାନ୍ତି ।
- ବୈଠକରେ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ସଂଶୋଧନ ପ୍ରସ୍ତାବ ଆଣିବ ।
  - କମ୍ପାନୀ ବନ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ କୋର୍ଟରେ ଯଦି ଆବେଦନ କରିବା
  - କମ୍ପାନୀ ବନ୍ଦ ହେବା ସ୍ଥଳେ, ବଳକା ଅର୍ଥର ଭାଗ ଓ ତାକୁ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅଂଶଧନ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପାଖରେ ରଖିବା
  - ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସଦସ୍ୟତା କ୍ଷେତ୍ରରେ ତାଙ୍କର ଅଂଶଧନ ପରିମାଣ ଅଥବା ଉତ୍ସାହକ କମ୍ପାନୀର ପୃଷ୍ଠାପୋଷକତା ନିର୍ବିଶେଷରେ, ଜଣେ ସତ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଭୋଟ୍ ଆଧାରରେ ଭୋଟଦାନ ଅଧିକାର ରହିବ
  - ସେମାନଙ୍କର ପୃଷ୍ଠାପୋଷକତା ଆଧାରରେ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ଶେଷରେ କୌଣସି ସକ୍ରିୟ ସତ୍ୟକୁ ଅତିରିକ୍ତ ଭୋଟ୍ ଦେବା ପାଇଁ ମିଳିବ ନାହିଁ ।
  - ଉତ୍ସାହକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ସଦସ୍ୟତା କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଗତ ବର୍ଷରେ କମ୍ପାନୀର ବ୍ୟବସାୟରେ ସେହି ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କର ସହଭାଗୀତା ଆଧାରରେ ମତଦାନ ଅଧିକାର ହିସାବ କରାଯାଇପାରେ । ପଞ୍ଜିକୃତ ହେବାର ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ସେହି ସମାନ, ମତଦାନ ଅଧିକାର ଅଂଶଧନ ଆଧାରରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯିବ ।

ହିତସମୂହର ଦ୍ୱୟ

- ନିଜ ବ୍ୟବସାୟର ହିତ ଉତ୍ସାହକ କମ୍ପାନୀ ବ୍ୟବସାୟର ହିତ ସହ ସମାନ ହୋଇଥାଏ, ତା'ହେଲେ ଦୟ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ, ସେପରି ବ୍ୟକ୍ତି କମ୍ପାନୀର ସତ୍ୟ ହୋଇପାରିବେ ନାହିଁ ।
- ଜଣେ ସତ୍ୟ, ଏପରି କିଛି ବ୍ୟବସାୟ କରନ୍ତି ଯାହା ଉତ୍ସାହକ କମ୍ପାନୀ ବ୍ୟବସାୟର ହିତ ବିରୋଧୀ, ସେହି ସତ୍ୟ କମ୍ପାନୀର ସଦସ୍ୟଙ୍କ ହରାଇବେ ଓ କମ୍ପାନୀର ଉପବିଧୁ ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କୁ ସତ୍ୟପଦରୁ ବହିଷ୍କାର କରାଯିବ ।

କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଶେଷ ମୂଲ୍ୟାଯନ

ଏହି ନମ୍ବନା ପଡ଼ିବୁ ମନେପକାଇବା ଯେ ଆରମ୍ଭରୁ ଆମେ ସମସ୍ତ ନାଟିନିୟମ ଅନୁଧାନ କରୁ । କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନରେ ସଦସ୍ୟ ହେବାପାଇଁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଦେବା । ଆମେ ଯାହା ଶିଖିଲୁ ଓ ଜାଣିଲୁ ସେ ବିଷୟରେ ଅଧିକ ହୃଦୟଜ୍ଞମ କରିବାକୁ ଅଧିକ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଲେଖିବା ।

୧. କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନରେ କେଉଁମାନେ ସକ୍ରିୟ ସତ୍ୟ ?

.....
.....
.....
.....
.....

୨. କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନରେ ସେବା ଉପଭୋଗ କରିବାପାଇଁ ସତ୍ୟମାନଙ୍କର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟ କ'ଣ ?

.....
.....
.....
.....
.....

୩. କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ପ୍ରତି ସତ୍ୟମାନଙ୍କର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର କିମ୍ବା କିମ୍ବା କରାଯାଏ ?

.....
.....
.....
.....
.....

୪. କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନରେ ସତ୍ୟକୁ କେନ୍ଦ୍ରାଭିମୁଖ୍ୟ କିପରି କରାଯାଏ ?

.....
.....
.....
.....
.....

୫. କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ସୁବିଧାସୁଯୋଗ ଓ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କିପରି ସମନ୍ୟ / ସନ୍ତୁଳନ ରକ୍ଷା କରାଯାଇପାରିବ ?

.....
.....
.....
.....
.....

କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ସତ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟସମୂହ

ଆମ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନରେ କ'ଣ ସବୁ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ହେବ, “କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନରେ ସବସ୍ୟତା” ପେଚିକା ଆଧାରରେ ଲେଖିବା ।

- ଅଂଶଧନ
- ସଞ୍ଚୟ
- ସେବାର ଉପଯୋଗୀତା
- ମତଦାନ ଏବଂ ନିଷ୍ଠା
- ଗ୍ରହଣରେ ସହଭାଗୀତା

ଏପିମାସ ସମ୍ପର୍କରେ

ଏପିମାସ ଏକ ଅଣ୍ଟା-ଲାଭଦାୟକ ଜାତୀୟ ଶ୍ରରୀୟ ସାଧନ ଅନୁଷ୍ଠାନ, ଯିଏ କି ଲୋକ ସଙ୍ଗୀନମାନଙ୍କର ସଶକ୍ତିକରଣ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ। ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଲା ମହିଳା ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଦଳ (ଏସେଚଜି), ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଦଳର ସଂଘ, କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗୀନ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗୋଷ୍ଠିଭିତ୍ତିକ ସଙ୍ଗୀନ। ନିଜେ ନିଜକୁ ସହାୟତା, ସମ୍ମହ ଲାଭ, ନିଜର ଦାୟିତ୍ୱବୋଧତା ଏବଂ ଆମ୍ବନିର୍ଭରଶାଳତା, ସଙ୍ଗୀନର ଉପଦେଷ୍ଟା ମୂଲ୍ୟବୋଧକୁ ବିଶ୍ୱାସ ଏବଂ ଅଭ୍ୟାସ କରେ।

ବିନିମୟ-

କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗୀନର ସଦସ୍ୟତା

କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗୀନ ଜନକ୍ୟୁବେସନ କେନ୍ଦ୍ର ହେଉଛି ଏପିମାସ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରେସ୍ତାହିତ ଏକ କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗୀନକୁ ଜନକ୍ୟୁବେସନ ଏବଂ ପୋଷଣ ସହାୟତା ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗୀନଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗୀନକୁ ପ୍ରୋସ୍ତାହନ ତଥା ସହାୟତା ସଂସ୍ଥାର ସହଭାଗୀତାରେ ଏହି ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ବିକାଶ ଏବଂ ସ୍ଥାୟୀ ଉଦ୍‌ଦେୟାଗରେ ବିକାଶ କରିବା। ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକର ବିକାଶ ତଥା ମଜବୁତ କରିବାପାଇଁ ଯେପରିକି ଦର୍ଶନ, ଆଜନଗତ ନିୟମ, ପରିଚାଳନା, ଶାସନ ଏବଂ ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ ଲଭ୍ୟାଦି ସେବା ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ । ଏହା ବ୍ୟବସାୟିକ ବିକାଶ ସେବା ଯେପରିକି ବ୍ୟବସାୟ ଯୋଜନା, ଆର୍ଥିକ ସମନ୍ୟ, ବିପଣନ ଏବଂ କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗୀନର ବ୍ୟବସାୟରେ ସମ୍ବାଦନା ବିକାଶରେ ବୈଶ୍ୟିକ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ ।

ସହାୟତା

ଅନୁବାଦ

ପ୍ରକାଶନ

